



Virovitičko-podravska županija

Uvijek otvorenih vrata

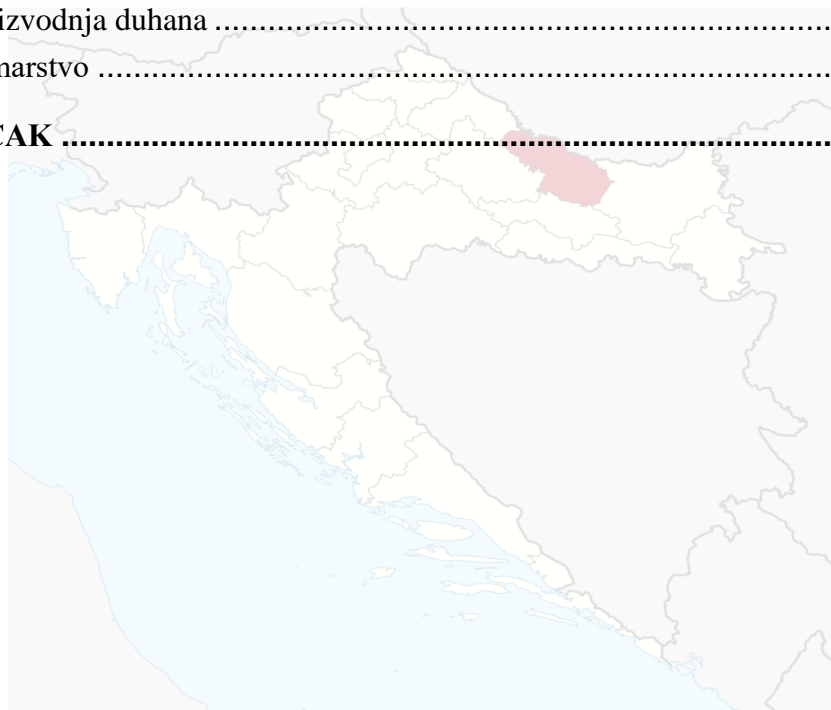


**IZVJEŠĆE
O STANJU U GOSPODARSTVU VIROVITIČKO-PODRAVSKE
ŽUPANIJE**

Sadržaj

1. UVOD	1
2. GOSPODARSTVO VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE	2
2.1 Usporedba rezultata poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravске županije s rezultatima drugih županija	3
2.2 Usporedba poslovanja poduzetnika Virovitice, sjedišta Virovitičko-podravске županije, s rezultatima poslovanja poduzetnika u drugim gradovima – županijskim središtima	4
2.3 Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravске županije u 2021. godini.....	6
2.4 Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravске županije ..	6
2.5 Ukupni prihodi i rashodi poduzetnika Virovitičko-podravске županije.....	8
2.6 Prosječna mjesečna neto plaća	10
2.7 Prosječna mjesečna bruto plaća	11
2.8 Dobit i gubitak poduzetnika sa sjedištem u Virovitičko-podravskoj županiji..	12
2.9 Dobit i gubitak razdoblja poduzetnika u Virovitičko-podravskoj županiji prema veličini i vlasništvu	12
2.10 Dobit i gubitak razdoblja poduzetnika u Virovitičko-podravskoj županiji prema područjima djelatnosti	14
2.11 Financijski rezultati poduzetnika Virovitičko-podravске županije prema veličini i prema vlasništvu	15
2.12 Financijski rezultati poduzetnika Virovitičko-podravске županije po područjima djelatnosti	18
2.13 Financijsko stanje poduzetnika Virovitičko-podravске županije	19
2.14 Pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravске županije	21
2.15 Analiza rezultata poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravске županije po gradovima i općinama	22
2.16 Bruto domaći proizvod	23
2.17 Broj fiskaliziranih računa	24
3. INFORMACIJA O NEZAPOSLENOSTI I ZAPOSLENOSTI NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE	26
4. OBRT	29
5. IZVJEŠĆE O STANJU U POLJOPRIVREDI VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE U 2021. GODINI.....	32
5.1 Vlasnička i organizacijska struktura poljoprivrednog gospodarstva i zemljišta	32
5.2 Klimatske prilike koje utječu na poljoprivredu	36
5.3 Projekti navodnjavanja na području Virovitičko-podravске županije	37

5.4. Povrtlarstvo	39
5.5 Biljna proizvodnja.....	40
5.6 Žitarice	41
5.7 Uljarice.....	41
5.8 Voćarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo	42
5.9 Stočarstvo	43
5.10 Govedarstvo	43
5.11 Svinjogojstvo.....	44
5.12 Ovčarstvo	45
5.13 Uzgoj kopitara	45
5.14. Pčelarstvo.....	46
5.15 Ljekovito bilje	46
5.16. Proizvodnja duhana	47
5.14 Šumarstvo	47
6. ZAKLJUČAK	49



1. UVOD

Županija se nalazi u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske, na prostoru dodira Središnje i Istočne Hrvatske. Sa sjeverne strane graniči s Republikom Mađarskom, sa zapadne strane s Koprivničko-križevačkom županijom, s južne strane sa županijama Bjelovarsko-bilogorskom i Požeško-slavonskom te s istočne strane s Osječko-baranjskom županijom. Prema prirodno-geografskim obilježjima zapadni dio Županije nalazi se na prostoru Bilogorske Podravine, a istočni dio Županije na prostoru Slavonske Podravine, s tim da u prometnom smislu preko nje prelazi trasa podravskog prometnog koridora koji povezuje središnju i istočnu Hrvatsku. Površina Županije je 2.022,03 km², što je 3,57% od kopnene površine RH.

Broj stanovnika prema zadnjem službenom Popisu stanovništva iz 2021. godine iznosi 71.432, gustoća naseljenosti je 34 st/km² te je time Županija jedna od rjeđe naseljenih županija u Republici Hrvatskoj. Županija ima u svom sastavu tri grada i trinaest općina i to: gradovi: Virovitica, koja je i sjedište Županije te Orahovica i Slatina, općine: Crnac, Čačinci, Čađavica, Gradina, Lukač, Mikleuš, Nova Bukovica, Pitomača, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovica, Voćin i Zdenci. Ukupno ima 188 naselja.

Izrada Izvješća o stanju u gospodarstvu Virovitičko-podravске županije planirana je Programom rada Županijske skupštine za 2022. godinu. Ono je rađeno na temelju podataka nadležnih državnih institucija, ustanova, zavoda i agencija kao i tijela na razini županije kao jedinice područne (regionalne) samouprave te sadržajno čini prikaz stanja u gospodarstvu Županije.

Prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi županije su jedinice područne samouprave čije područje predstavlja prirodnu, povijesnu, prometnu, gospodarsku, društvenu i samoupravnu cjelinu, a ustrojava se radi obavljanja poslova od područnoga (regionalnog) interesa.

Posebnim zakonima kojima se uređuju pojedine djelatnosti iz nadležnosti županija određuju se poslovi čije je obavljanje županija dužna organizirati te poslovi koje županija može obavljati.

Veliki gradovi koji imaju više od 35.000 stanovnika i gradovi sjedišta županija, pored poslova određenih Zakonom svom području mogu obavljati i poslove iz djelokruga županije.

Iz ovakvog određenja nadležnosti županija razvidno je da županije nemaju nekog većeg utjecaja na gospodarska kretanja, niti da raspoložu mjerama ekonomske politike koje su u nadležnosti centralne države, no to ne znači da pitanje gospodarstva nije u fokusu interesa svih čimbenika političkog i javnog života.

Dapače, stanje gospodarstva neke sredine u bitnome utječe na stanje ukupnog društvenog razvoja, posebno onih djelatnosti koje su od interesa za građane, njihov standard i kvalitetu života, ali i pokazatelj konkurentnosti neke sredine prema drugim regijama u zemlji ali i van nje.



2. GOSPODARSTVO VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Prema evidenciji Državnog zavoda za statistiku na dan **31. prosinca 2021.** godine u RH je bilo 307 413 registrirana pravna osoba, a Virovitičko - podravska županija u ovom broju sudjeluje sa 3 323 pravnih osoba čija je struktura prikazana u donjoj tablici.

Tablica 1. Struktura poslovnih subjekata po županijama – stanje 31. prosinca 2021.

Kategorija	Republika Hrvatska	Virovitičko-podravska županija
Registrirane pravne osobe	307 413	3 323
Trgovačka društva		
- registrirana	230 741	1 900
- aktivna	133 928	1 156
Zadruga		
- registrirane	3 539	117
- aktivne	800	21
Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	73 133	1 306
Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima	88 205	1 123

Prema podacima FINE u središnjem registru godišnjih Financijskih izvještaja za 2021. godinu prikupljeno i obrađeno 144.259 godišnjih financijskih izvještaja za statističke i druge potrebe, obveznika poreza na dobit, bez banaka, osiguravajućih društava i ostalih financijskih institucija, od čega se **1259** njih odnosi na poduzetnike Virovitičko-podravске.

Tablica 2. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika RH i Virovitičko-podravске županije u 2021. godini (iznosi u tisućama kn)

Opis u RH u %	RH			Županija			Udio žup
	2020.	2021.	Indeks	2020.	2021.	Indeks	
Broj poduzetnika		144.259	-		1.259	-	0,9
Broj dobitaša	80.269	94.288	117,5	808	901	111,5	1,0
Broj gubitaša	51.765	49.971	96,5	322	358	111,2	0,7
Broj zaposlenih	932.575	964.742	103,4	8.935	9.410	105,3	1,0
Ukupni prihodi	732.977.224	885.743.632	120,8	4.767.570	5.643.147	118,4	0,6
Ukupni rashodi	705.755.333	831.907.290	117,9	4.655.933	5.271.135	113,2	0,6
Dobit prije oporezivanja	51.978.459	71.045.927	136,7	306.978	458.573	149,4	0,6
Gubitak prije oporezivanja	24.756.568	17.209.585	69,5	195.341	86.562	44,3	0,5
Porez na dobit	5.835.087	9.001.020	154,3	38.766	59.849	154,4	0,7
Dobit razdoblja	45.446.968	61.917.668	136,2	268.338	398.950	148,7	0,6
Gubitak razdoblja	24.060.163	17.082.346	71,0	195.467	86.788	44,4	0,5
Konsolidirani financijski rezultat (dobit ili gubitak razdoblja)	21.386.805	44.835.322	209,6	72.871	312.162	428,4	0,7
Broj izvoznika	20.114	22.462	111,7	164	165	100,6	0,7
Broj uvoznika	19.895	22.425	112,7	108	136	125,9	0,6
Izvoz	139.201.856	189.094.684	135,8	1.066.387	1.340.607	125,7	0,7
Uvoz	125.642.862	159.700.480	127,1	349.824	328.202	93,8	0,2
Trgovinski saldo (izvoz minus uvoz)	13.558.994	29.394.204	216,8	716.562	1.012.405	141,3	3,4
Broj investitora	12.608	13.767	109,2	57	74	129,8	0,5
Bruto investicije samo u novu dugotr. imovinu	25.112.050	29.901.022	119,1	155.559	312.753	201,1	1,0

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja



U odnosu na 2020. godinu, ostvareno je povećanje broja zaposlenih za 3,4%, ukupnih prihoda za 20,8%, dobiti razdoblja za 36,2% i neto dobiti 109,6%, ukupnih rashoda za 17,9% i smanjenje gubitka razdoblja za 29,0% te je u konačnici ostvarena neto dobit u visini od 44,8 milijardi kuna.

Od 144.259 poduzetnika, njih 13.767 (9,5%) investiralo je u dugotrajnu imovinu u 2021. godini 29,9 milijardi kuna, što je 19,1% više nego prethodne 2020. godine.

Prosječna mjesečna obračunata neto plaća zaposlenih kod poduzetnika u 2021. godini iznosila je 6.350 kuna, što je 6,1% više u odnosu na 2020. godinu.

Poduzetnici sa sjedištem u Virovitičko-podravskoj županiji, njih 1.259, u 2021. godini ostvarili su 5,6 milijardi kuna ukupnih prihoda, 5,3 milijarde kuna ukupnih rashoda, 399,0 milijuna kuna dobiti razdoblja te 86,8 milijuna kuna gubitka razdoblja, što je rezultiralo sa 312,2 milijuna kuna neto dobiti. Ukupni prihodi povećani su za 18,4%, ukupni rashodi za 13,2%, dobit razdoblja za 48,7%, a gubitak razdoblja smanjen je za 55,6%. Kao rezultat navedenoga, konsolidirani financijski rezultat - neto dobit, povećana je u 2021. godini za 328,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Od ukupnog broja poduzetnika Virovitičko-podravske županije, njih 71,6% je u 2021. godini poslovalo s dobiti, dok je 28,4% poduzetnika ostvarilo gubitak u poslovanju.

Prosječna mjesečna obračunata neto plaća zaposlenih kod poduzetnika Virovitičko-podravske županije u 2021. iznosila je 4.722 kune, što je nominalno 3,6% više u odnosu na 2020. godinu.

2.1 Usporedba rezultata poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravske županije s rezultatima drugih županija

Jedna od osnovnih karakteristika gospodarstva Hrvatske je velika razlika u razvijenosti pojedinih regija – županija i još veća razlika u razvijenosti pojedinih gradova i općina, a podaci koji to potkrepljuju na razini županija RH, prezentirani su u tablici 3.

Dominantna je uloga poduzetnika županije Grad Zagreb u odnosu na poduzetnike drugih županija koji su prvorangirani po većini kriterija navedenih u tablici 3.

Tablica 3. Rang lista županija prema ukupnom prihodu poduzetnika u 2021. g. i prema drugim kriterijima

Naziv županije	Rang po ukupnom prihodu	Rang po neto dobiti	Rang po broju poduzetnika	Rang po broju zaposlenih	Rang po produkt. rada/ukupni prihod po zaposlenom	Rang po produkt. rada/neto dobit po zaposlenom	Rang po ekonomičnosti poslovanja
Grad Zagreb	1	1	1	1	2	1	5
Zagrebačka	2	2	5	3	3	7	18
Splitsko-dalmatinska	3	3	2	2	10	15	16
Primorsko-goranska	4	4	4	4	6	10	15
Istarska	5	6	3	5	7	9	8
Osječko-baranjska	6	8	15	11	1	2	21
Varaždinska	7	5	6	7	4	5	6
Vukovarsko-srijemska	8	7	8	6	9	11	12
Međimurska	9	10	10	8	15	12	9
Zadarska	10	9	7	9	13	6	2
Krapinsko-zagorska	11	11	12	10	8	4	3
Koprivničko-križevačka	12	13	18	16	5	8	14
Brodsko-posavska	13	16	13	13	11	20	19
Sisačko-moslavačka	14	12	14	15	12	3	1

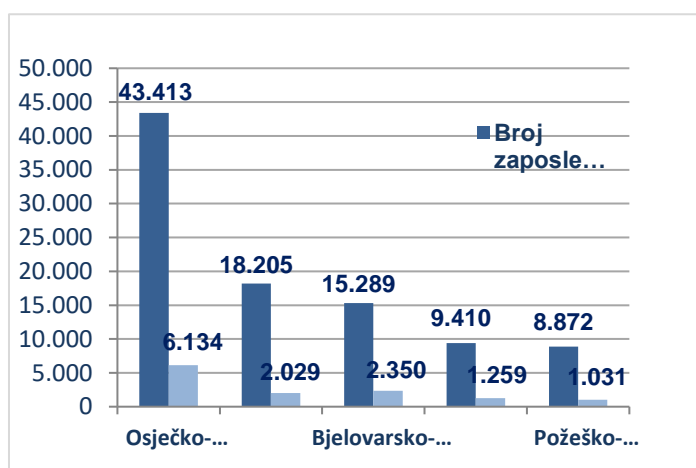


Naziv županije	Rang po ukupnom prihodu	Rang po neto dobiti	Rang po broju poduzetnika	Rang po broju zaposlenih	Rang po produkt. rada/ukupan prihod po zaposlenom	Rang po produkt. rada/neto dobit po zaposlenom	Rang po ekonomičnosti poslovanja
Karlovačka	15	14	17	14	17	16	10
Bjelovarsko-bilogorska	16	15	9	12	21	19	11
Dubrovačko-neretvanska	17	17	16	17	16	18	17
Šibensko-kninska	18	20	11	18	14	21	20
Virovitičko-podravaska	19	18	19	19	20	13	4
Požeško-slavonska	20	19	20	20	19	14	7
Ličko-senjska	21	21	21	21	18	17	13

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Virovitičko-podravaska županija je, u odnosu na druge županije, na 4. mjestu prema ekonomičnosti poslovanja, na 13. prema pokazatelju produktivnosti rada mjenim odnosom neto dobiti i broja zaposlenih, a na 20. mjestu prema pokazatelju produktivnosti mjenim odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih. Prema broju poduzetnika, ukupnim prihodima poduzetnika te broju zaposlenih je na 19. mjestu.

Grafikon 1. Usporedba broja poduzetnika i broja zaposlenih VPŽ s četiri susjedne županije u 2021. godini



U usporedbi s četiri susjedne županije, prema broju poduzetnika i broju zaposlenih, u promatranom uzorku, poduzetnici Virovitičko-podravske županije imaju više poduzetnika od Požeško-slavonske županije, a manje od Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske i Osječko-baranjske županije, a isti je redoslijed županija i prema kriteriju broja zaposlenih kod poduzetnika sa sjedištem u navedenim županijama (grafikon 1.).

2.2 Usporedba poslovanja poduzetnika Virovitice, sjedišta Virovitičko-podravske županije, s rezultatima poslovanja poduzetnika u drugim gradovima – županijskim središtima

Od ukupno 885,7 milijardi kuna prihoda ostvarenih u RH u 2021. godini, 626,1 milijardu kuna ukupnih prihoda ili 70,7% ostvarili su poduzetnici koji su registrirani u jednom od gradova – sjedišta županija. Gradovi, sjedišta županija, po ukupnom prihodu poduzetnika u 2021. godini među prvih su 100



gradova/općina RH s tim da je većina rangirana među prvih 20 gradova/općina prema ostvarenom prihodu poduzetnika, osim poduzetnika gradova: Šibenik (rang 21), Sisak (rang 25), Požega (rang 31), Virovitica (rang 44), Krapina (rang 49), Pazin (rang 61) i Gospić (rang 85).

Udio poduzetnika koji su registrirani u gradovima, sjedištima županija, u broju poduzetnika na razini RH je 59,0%, u broju zaposlenih 63,0%, a najveći je u neto dobiti, 73,5%. Broj poduzetnika i broj zaposlenih kod poduzetnika promatrano po gradovima – sjedištima županija, očekivano je najveći u Gradu Zagrebu koji je ujedno i županija. Iza poduzetnika Grada Zagreba po brojnosti poduzetnika, zaposlenih, ukupnom prihodu, dobiti razdoblja i gubitku razdoblja slijedi Split, sjedište Splitsko-dalmatinske županije.

Grad Rijeka, na trećem je mjestu među gradovima – sjedištima županija, po broju poduzetnika (5.130 poduzetnika), broju zaposlenih (30.202 radnika), ostvarenom ukupnom prihodu (23,1 milijarda kuna) i ostvarenoj dobiti razdoblja (1,6 milijarda kuna), po gubitku razdoblja se nalazi na petom mjestu (541,1 milijun kuna) te ostvarenoj neto dobiti na četvrtom mjestu (1,1 milijarda kuna).

Virovitica je po broju poduzetnika (470) na 18. mjestu među županijskim središtima, a na razini RH je na 41. mjestu. Po broju zaposlenih (3.793) je na razini RH na 31. mjestu, a po ukupnim prihodima poduzetnika (2,1 milijardu kuna) je na 44. mjestu. S obzirom na ostvarenu neto dobit u iznosu od 92,5 milijuna kuna, na 42. je mjestu na razini RH.

Prema prosječnom broju zaposlenih po poduzetniku, na prvom je mjestu, s 11 zaposlenih, Koprivnica, a Požega, Slavonski Brod i Krapina imaju 10 zaposlenih po poduzetniku. Sva ostala županijska središta u prosjeku imaju manje od 10 zaposlenih po poduzetniku s time da Zagreb ima prosjek od 8 zaposlenih po poduzetniku, dok je najmanji prosjek u gradu – županijskom središtu Dubrovniku sa 4 zaposlena.

Među prvih deset gradova po ukupnom prihodu poduzetnika u 2021. godini zabilježeni su i poduzetnici u gradu koji nije sjedište županije, a odnosi se na grad Veliku Goricu (15,5 milijardi kuna). Po visini ukupnog prihoda još se izdvajaju i poduzetnici grada Vukovara sa 24,5 milijardi kuna (rang 3), grada Varaždina sa 16,2 milijuna kuna (rang 6), grada Zadra sa 9,3 milijarde kuna (rang 9), grada Čakovca sa 8,6 milijardi kuna (rang 10) te grada Karlovca sa 8,4 milijarde kuna (rang 11).

Tablica 4. Rang prema ukupnom prihodu poduzetnika - u gradovima – županijskim središtima, u 2021. godini (iznosi u tisućama kuna)

Naziv grada/općine	Broj poduzetnika			Broj zaposlenih		Ukupni prihod		Neto dobit/gubitak	
	Broj	Rang na razini RH	Rang po sjedištima županija	Broj	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH	Iznos	Rang na razini RH
Grad Zagreb	47.956	1	1	370.821	1	433.182.053	1	23.616.882	1
Split	8.088	2	2	37.662	2	27.347.988	2	1.396.266	2
Vukovar	616	29	16	5.463	23	24.453.239	3	629.960	9
Rijeka	5.130	3	3	30.202	3	23.084.201	4	1.108.513	4
Osijek	3.426	4	4	22.701	4	17.630.341	5	1.142.533	3
Varaždin	2.265	8	7	21.348	5	16.213.673	6	716.541	6
Velika Gorica	1.916	9	8	13.188	7	15.450.780	7	601.970	10
Zadar	3.184	5	5	15.040	6	9.257.791	9	636.318	8
Čakovec	1.423	12	9	11.662	10	8.633.594	10	453.006	12
Karlovac	1.339	14	11	11.128	11	8.352.447	11	758.820	5
Koprivnica	787	24	15	8.900	15	6.433.563	15	350.730	17
Slavonski Brod	1.230	15	12	12.227	9	6.377.917	16	179.040	25



Dubrovnik	2.338	7	6	10.260	13	5.363.899	19	406.810	14
Bjelovar	1.175	17	13	7.834	18	5.099.067	20	239.831	20
Šibenik	1.354	13	10	7.032	19	4.905.803	21	-23.006	550
Sisak	924	19	14	6.653	20	4.340.039	25	175.835	26
Požega	473	40	17	4.806	27	3.313.966	31	216.362	21
Virovitica	470	41	18	3.793	31	2.110.912	44	92.509	42
Krapina	351	55	20	3.483	34	1.959.459	49	74.081	61
Pazin	377	48	19	2.197	57	1.520.996	61	130.278	33
Gospić	245	76	21	1.342	93	1.048.301	85	54.545	83
Ukupno	85.067	-	-	607.742	-	626.080.028	-	32.957.825	-
RH	144.259	-	-	964.742	-	885.743.632	-	44.835.322	-
Udjeli	59,0%	-	-	63,0%	-	70,7%	-	73,5%	-

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Od 21 grada - sjedišta županija, samo poduzetnici u Šibeniku su ostvarili neto gubitak i to u ukupnome iznosu od 23,0 milijuna kuna, a poduzetnici svih ostalih gradova sjedišta županija ostvarili su neto dobit. Prema kriteriju neto dobiti u 2021. godini, najuspješniji su poduzetnici Grada Zagreba u odnosu na poduzetnike ostalih gradova – sjedišta županija. Iza njih slijede poduzetnici grada Splita (sjedište Splitsko-dalmatinske županije) te Osijeka (sjedište Osječko-baranjske županije).

Navedeni prikaz polarizacije hrvatskih poduzetnika i broja zaposlenih ublažava činjenica da se stvarna aktivnost poduzetnika ostvaruje na području širem od njihova administrativnog sjedišta. Poznato je da su sjedišta velikih javnih državnih tvrtki te velikih trgovačkih lanaca većinom u Gradu Zagrebu te se njihovi financijski rezultati i broj zaposlenih evidentiraju upravo u toj županiji, a ne i u drugim županijama u kojima se također obavlja manji ili veći dio njihovih poslovnih aktivnosti.

2.3 Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravске županije u 2021. godini

U Virovitičko-podravskoj županiji, u 2021. godini, poslovalo je ukupno 1.259 poduzetnika kod kojih je bilo zaposleno 9.410 radnika. Udio poduzetnika promatrane županije u ukupnom broju poduzetnika u RH iznosio je 0,9%, dok je udio broja zaposlenih županije u odnosu na broj zaposlenih u RH iznosio 1,0%.

U istom promatranom razdoblju, u ukupnim prihodima i u dobiti razdoblja Hrvatske udio poduzetnika Virovitičko-podravске županije bio je 0,6%, a u gubitku razdoblja 0,5%. Ukupno ostvareni financijski rezultat (neto dobit) Virovitičko-podravске županije u 2021. godini iznosio je 312,2 milijuna kuna (neto dobit svih poduzetnika Hrvatske je 44,8 milijardi kuna).

2.4 Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravске županije

Poduzetnici Virovitičko-podravске županije, njih 1.259, u 2021. su godini imali 9.410 zaposlenih koji su ostvarili ukupne prihode u iznosu od 5,6 milijardi kuna, ukupne rashode od 5,3 milijarde kuna, dobit razdoblja u iznosu od 399,0 milijuna kuna, gubitak razdoblja od 86,8 milijuna kuna te neto dobit od 312,2 milijuna kuna.

Prosječna mjesečna neto plaća iznosila je 4.722 kune, što je 3,6% više u odnosu na prosječnu plaću u 2020. godini. Bruto investicije u novu dugotrajnu imovinu u 2021. godini povećane su u odnosu na 2020. godinu za 101,1%. Uvoz je smanjen za 6,2% i iznosio je 328,2 milijuna kuna, dok je izvoz povećan



za 25,7% i iznosio je 1,3 milijarde kuna te je ostvaren trgovinski suficit u iznosu od 1,0 milijardu kuna. U odnosu na 2020. godinu, broj zaposlenih povećan je za 1,0%, ukupni prihodi za 18,4%, ukupni rashodi za 13,2%, dobit razdoblja za 48,7%, a smanjenje se bilježi kod gubitka razdoblja za 55,6% te je ostvarena neto dobit u 2021. godini koja je veća za 328,4% u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 5. Osnovni financijski rezultati poduzetnika sa sjedištem u Virovitičko-podravskoj županiji u 2021. g. (iznosi u tisućama kuna, indeksi 2020=100,0)

Opis	Virovitičko-podravska županija			Udio VPŽ u RH (u %)
	2020.	2021.	Indeks	
Broj poduzetnika		1.259	-	0,9
Broj dobitaša	808	901	111,5	1,0
Broj gubitaša	322	358	111,2	0,7
Broj zaposlenih	8.935	9.410	105,3	1,0
Ukupni prihodi	4.767.570	5.643.147	118,4	0,6
Ukupni rashodi	4.655.933	5.271.135	113,2	0,6
Dobit prije oporezivanja	306.978	458.573	149,4	0,6
Gubitak prije oporezivanja	195.341	86.562	44,3	0,5
Porez na dobit	38.766	59.849	154,4	0,7
Dobit razdoblja	268.338	398.950	148,7	0,6
Gubitak razdoblja	195.467	86.788	44,4	0,5
Konsolidirani financ. rezultat (dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja)	72.871	312.162	428,4	0,7
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposl.	4.557	4.722	103,6	-
Izvoz	1.066.387	1.340.607	125,7	0,7
Uvoz	349.824	328.202	93,8	0,2
Trgovinski saldo	716.562	1.012.405	141,3	3,4

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Od ukupnog broja poduzetnika s područja županije, njih 901 (71,6%) je u 2021. godini poslovalo s dobiti, dok je 358 (28,4%) ostvarilo gubitak u poslovanju. Najveći je broj mikro poduzetnika, 1.069, od kojih je 733 ostvarilo dobit, a 336 je iskazalo gubitak. Veliki poduzetnik TVIN d.o.o. koji je imao najveći broj zaposlenih (548) u županiji u 2021. godini iskazao je neto dobitak u iznosu od 3,5 milijuna kuna.

Tablica 6. Rang lista prvih 10 poduzetnika u Virovitičko-podravskoj županiji po broju zaposlenih u 2021. godini

R.br.		Naziv	Sjedište	Broj zaposlenih
1.	38872693315	TVIN d.o.o	Virovitica	548
2.	71602716836	CIPRIJANOVIĆ d.o.o.	Orahovica	332
3.	70427199569	PP ORAHOVICA d.o.o.	Zdenci	242
4.	50901242443	VINER d.o.o.	Virovitica	223
5.	48664256160	NATURALA d.o.o.	Slatina	210
6.	92200203113	HRVATSKI DUHANI d.d.	Virovitica	168
7.	45783171737	PAN PARKET d.o.o.	Čačinci	165
8.	84154988927	BRANA D.O.O.	Virovitica	163
9.	54521868069	FLORA VTC D.O.O.	Virovitica	151
10.	04444315748	DRVO – TRGOVINA d.o.o.	Slatina	136
Ukupno TOP 10 poduzetnika po broju zaposlenih				2.338
Udio TOP 10 poduzetnika po broju zaposlenih u broju zaposlenih županije				24,8%



2.5 Ukupni prihodi i rashodi poduzetnika Virovitičko-podravške županije

Poduzetnici Virovitičko-podravške županije, u 2021. godini, ostvarili su ukupne prihode u iznosu od 5,6 milijardi kuna. U odnosu na 2020. godinu, isti su povećani za 875,6 milijuna kuna ili 18,4%. Poslovni prihodi povećani su za 18,2%, financijski prihodi povećani su za 25,5%, a preostale dvije stavke nemaju značajan udio u ukupnim prihodima.

U strukturi ukupnih prihoda, dominantni su poslovni prihodi s udjelom od 98,2%, a udio financijskih prihoda je 1,8%. Udio poslovnih i financijskih prihoda u 2020. i 2021. godini ostao je približno isti. Najznačajniju stavku poslovnih prihoda čine prihodi od prodaje (izvan grupe) s udjelom od 85,9%, koji su u odnosu na prethodnu poslovnu godinu povećani za 20,6%.

Ukupni rashodi poduzetnika Virovitičko-podravške županije u 2021. godini iznosili su 5,3 milijarde kuna, što je 615,2 milijuna kuna (13,2%) više nego 2020. godine. U strukturi ukupnih rashoda, poslovni rashodi sudjeluju sa 98,4%, financijski sa 1,6%, dok udjela u gubitku od društava povezanih sudjelujućim interesom i udjela u gubitku od zajedničkih pothvata nema. U 2021. godini poslovni rashodi povećani su za 14,2%, a financijski rashodi smanjeni za 27,3%. Najveći udio poslovnih rashoda odnosi se na materijale troškove (70,0%), a unutar njih na troškove prodane robe (44,9%) i troškove sirovina i materijala (38,4%).

Iz analize ukupnih prihoda i rashoda, vidljivo je da su u 2021. godini poduzetnici Virovitičko-podravške županije povećali rashode u odnosu na 2020. godinu za 13,2%, uz istovremeno povećanje prihoda za 18,4%, što je utjecalo na povećanje efikasnosti poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravške županije mjereno pokazateljem ekonomičnosti. Naime, dok je na 100 kuna ukupnih rashoda u 2020. godini ostvareno 102,4 kune ukupnih prihoda, u 2021. godini je na 100 kuna rashoda ostvareno 107,1 kuna ukupnih prihoda.

Promatrano prema oblicima vlasništva, najveće ukupne prihode i ukupne rashode u 2021. godini ostvarili su poduzetnici u privatnom vlasništvu. Od 5,6 milijardi kuna ukupnih prihoda poduzetnika sa sjedištem u Virovitičko-podravskoj županiji, 5,2 milijarde kuna (povećanje 20,4% u odnosu na 2020. godinu) ostvarili su poduzetnici u privatnom vlasništvu. Na isti se skup poduzetnika odnosi i najveći dio rashoda u iznosu od 4,8 milijardi kuna (povećanje od 14,9%), od ukupnih rashoda na razini županije u iznosu od 5,3 milijarde kuna.

Tablica 7. Struktura ukupnih prihoda, ukupnih rashoda te ekonomičnost poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravške županije u 2020. i 2021. godini

(iznosi u tisuć. kn, indeksi 2020=100,0, prihodi na 100 kn rashoda)

Opis	Iznos		Udio u ukupnim prihodima u %		Indeks 2021./2020.
	2020.	2021.	2020.	2021.	
Poslovni prihodi	4.686.852	5.541.808	98,3	98,2	118,2
Financijski prihodi	80.718	101.339	1,7	1,8	125,5
Udio u dobiti od društava povezanih sudjelujućim interesom	0	0	-	-	-
Udio u dobiti od zajedničkih pothvata	0	0	-	-	-
Ukupni prihodi	4.767.570	5.643.147	100,0	100,0	118,4
Opis	Iznos		Udio u ukupnim rashodima u %		



	2020.	2021.	2020.	2021.	Indeks 2021./2020.
Poslovni rashodi	4.542.954	5.189.037	97,6	98,4	114,2
Financijski rashodi	112.979	82.098	2,4	1,6	72,7
Udio u gubitku od društava povezanih sudjelujućim interesom	0	0	-	-	-
Udio u gubitku od zajedničkih pothvata	0	0	-	-	-
Ukupni rashodi	4.655.933	5.271.135	100,0	100,0	113,2
Opis			2020.	2021.	
Poslovni prihodi prema poslovnim rashodima			103,2	106,8	
Financijski prihodi prema financijskim rashodima			71,4	123,4	
Ukupni prihodi prema ukupnim rashodima			102,4	107,1	

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Prvih 10 poduzetnika županije prema ukupnom prihodu ostvarilo je 1,5 milijardi kuna ili 26,1% prihoda svih poduzetnika Virovitičko-podravske županije (tablica 8.).

Tablica 8. Rang lista top 10 poduzetnika Virovitičko-podravske županije po ukupnom prihodu u 2021. godini (iznosi u tisućama kuna)

R.br.	Naziv	Sjedište	Ukupan prihod
1.	PP ORAHOVICA d.o.o.	Zdenci	272.191
2.	BRANA d.o.o.	Virovitica	189.539
3.	HRVATSKI DUHANI d.d.	Virovitica	161.377
4.	CONTORTE d.o.o.	Virovitica	135.270
5.	CIPRIJANOVIĆ d.o.o.	Orahovica	126.208
6.	PAN PARKET d.o.o.	Čačinci	124.661
7.	HIDROCOM d.o.o.	Pitomača	10.673
8.	ZEA d.o.o.	Virovitica	9.181
9.	TVIN d.o.o.	Virovitica	3.520
10.	EL TAURUS d.o.o.	Virovitica	843
Ukupno TOP 10 poduzetnika po ukupnim prihodima			1.471.219
Udio TOP 10 poduzetnika po ukupnim prihodima u ukupnim prihodima županije			26,1%

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Od 5,6 milijardi kuna prihoda županije, 1,3 milijarde kuna ostvarena je od prodaje proizvoda i usluga na inozemnom tržištu, što je 25,7% više nego u 2020. godini. Istodobno, na stranim tržištima kupljeno je robe u vrijednosti od 328,2 milijuna kuna, iz čega slijedi da je ostvaren trgovinski suficit u iznosu od 1,0 milijardu kuna. Udio prvih 10 poduzetnika po ostvarenom izvozu u ukupnom izvozu poduzetnika županije bio je značajnih 89,9%, s ostvarenih 1,2 milijarde kuna izvoza u 2021. godini (tablica 9.).



Tablica 9. Rang lista top 10 poduzetnika Virovitičko-podravske županije po prihodima od izvoza u 2021. godini (iznosi u tisućama kuna)

R.br.	Naziv	Sjedište	Prihod od izvoza
1.	HRVATSKI DUHANI d.d.	Virovitica	124.661
2.	CIPRIJANOVIĆ d.o.o.	Orahovica	126.208
3.	PP ORAHOVICA d.o.o.	Zdenci	272.191
4.	AURIC TIMBER d.o.o.	Slatina	78.709
5.	CONTORTE d.o.o.	Virovitica	135.270
6.	HERBARIUM d.o.o.	Pitomača	74.183
7.	AGROLAND D.O.O.	Virovitica	100.372
8.	TVIN D.O.O.	Virovitica	111.284
9.	DRVO - TRGOVINA D.O.O.	Slatina	91.198
10.	JAN-SPIDER D.O.O.	Pitomača	91.173
Ukupno TOP 10 poduzetnika po prihodima od izvoza			1.205.251
Udio TOP 10 poduzetnika po prihodima od izvoza u izvozu poduzetnika županije			89,9%

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

2.6 Prosječna mjesečna neto plaća

Tablica 10. Prosječna mjesečna neto plaća Virovitičko-podravske županije u odnosu na druge županije i RH (iznosi u tisućama kuna)

Županija	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	IX./2022.	Postotak rasta prosječne neto plaće
Republika Hrvatska	5.650	5.696	5.971	6.164	6.382	6.763	7.129	7.623	34%
Zagrebačka	5.492	5.444	5.876	6.031	6.316	6.815	7.200	7.742	40%
Krapinsko-zagorska	4.887	4.803	5.082	5.337	5.562	6.419	6.767	7.405	51%
Sisačko-moslavačka	5.173	5.274	5.375	5.551	5.667	6.222	6.512	6.959	34%
Karlovačka	5.244	5.310	5.483	5.719	5.930	6.563	6.902	7.495	42%
Varaždinska	4.545	4.705	4.929	5.199	5.482	6.222	6.561	7.147	57%
Koprivničko-križevačka	5.190	5.224	5.420	5.639	5.855	6.159	6.471	6.971	34%
Bjelovarsko-bilogorska	4.720	4.814	4.971	5.161	5.364	5.989	6.248	6.768	43%
Primorsko-goranska	5.620	5.690	5.979	6.180	6.350	6.702	7.086	7.593	35%
Ličko-senjska	5.114	5.053	5.406	5.612	5.861	6.243	6.521	6.932	35%
Virovitičko-podravska	4.667	4.737	4.938	5.047	5.261	5.808	6.063	6.599	41%
Požeško-slavonska	4.875	4.971	5.210	5.375	5.540	6.067	6.327	6.893	41%
Brodsko-posavska	4.964	5.150	5.221	5.428	5.501	6.017	6.281	6.752	36%



Zadarska	5.330	5.404	5.571	5.809	5.980	6.309	6.635	7.107	33%
Osječko-baranjska	5.166	5.141	5.400	5.574	5.733	6.293	6.573	7.080	37%
Šibensko-kninska	5.198	5.292	5.546	5.697	5.821	6.173	6.514	7.017	34%
Vukovarsko-srijemska	4.908	4.853	5.085	5.314	5.490	5.988	6.225	6.688	36%
Splitsko-dalmatinska	5.270	5.354	5.595	5.736	5.938	6.414	6.741	7.191	36%
Istarska	5.608	5.647	5.911	6.109	6.307	6.383	6.777	7.229	28%
Dubrovačko-neretvanska	5.628	5.738	6.019	6.164	6.260	6.271	6.535	7.074	25%
Međimurska	4.652	4.653	5.018	5.379	5.589	6.228	6.605	7.100	52%
Grad Zagreb	6.626	6.740	6.990	7.187	7.468	8.025	8.527	9.001	35%

Izvor: Izvješće Državnog zavoda za statistiku – Zaposlenost i plaće, pregled po županijama

Prema izvješću Državnog zavoda za statistiku (bilten – zaposlenost i plaće pregled po županijama) prosječna mjesečna neto plaća u Virovitičko – podravskoj županiji u 2015. godini iznosila je 4.667,00 kuna po glavi stanovnika. Prosječna mjesečna neto plaća u rujnu 2022. godini je 6.599,00 kuna što je rast u odnosu na 2015. godinu za 41%. Možemo vidjeti da je rast prosječne mjesečne neto plaće jedan od najvećih u Republici Hrvatskoj te je rast veći za 7% u odnosu na prosjek Republike Hrvatske.

Također, možemo vidjeti kako prosječna mjesečna neto plaća raste brže u odnosu na 14. drugih županija na području RH te da ima jednak prosječan rast od 41% kao i Požeško-slavonska županija.

2.7 Prosječna mjesečna bruto plaća

Tablica 11. Prosječna mjesečna bruto plaća Virovitičko-podravске županije u odnosu na druge županije i RH (iznosi u tisućama kuna)

Županija	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	IX./2022.	Postotak rasta prosječne bruto plaće
Republika Hrvatska	7.978	8.037	8.304	8.612	8.942	9.216	9.599	10.325	29%
Zagrebačka	7.720	7.658	8.188	8.431	8.855	9.222	9.644	10.447	35%
Krapinsko-zagorska	6.673	6.543	6.854	7.242	7.584	8.477	8.861	9.744	46%
Sisačko-moslavčka	7.055	7.210	7.265	7.509	7.697	8.244	8.564	9.209	30%
Karlovačka	7.223	7.311	7.444	7.825	8.138	8.737	9.099	9.911	37%
Varaždinska	6.176	6.407	6.634	7.046	7.474	8.241	8.632	9.495	53%
Koprivničko-križevačka	7.112	7.159	7.326	7.686	7.981	8.158	8.506	9.237	29%
Bjelovarsko-bilogorska	6.407	6.537	6.664	6.947	7.235	7.859	8.134	8.863	38%
Primorsko-goranska	7.863	7.971	8.272	8.604	8.884	9.150	9.568	10.293	30%
Ličko-senjska	6.989	6.864	7.305	7.578	7.969	8.214	8.532	9.089	30%
Virovitičko-podravska	6.291	6.373	6.566	6.721	7.036	7.572	7.865	8.611	37%



Požeško-slavonska	6.584	6.732	6.966	7.200	7.481	8.014	8.297	9.087	38%
Brodsko-posavska	6.753	7.066	7.032	7.333	7.447	7.939	8.217	8.850	31%
Zadarska	7.350	7.449	7.586	7.927	8.186	8.393	8.752	9.423	28%
Osječko-baranjska	7.077	7.034	7.300	7.574	7.824	8.385	8.676	9.405	32%
Šibensko-kninska	7.092	7.224	7.489	7.740	7.944	8.180	8.581	9.340	31%
Vukovarsko-srijemska	6.587	6.529	6.739	7.076	7.328	7.761	8.025	8.666	31%
Splitsko-dalmatinska	7.301	7.418	7.662	7.903	8.211	8.621	8.979	9.645	32%
Istarska	7.830	7.908	8.194	8.511	8.804	8.559	9.013	9.664	23%
Dubrovačko-neretvanska	7.838	8.022	8.309	8.557	8.689	8.397	8.661	9.465	20%
Međimurska	6.311	6.317	6.764	7.272	7.597	8.090	8.523	9.285	47%
Grad Zagreb	9.742	9.896	10.050	10.382	10.803	11.515	11.996	12.737	30%

Izvor: Izvješće Državnog zavoda za statistiku – Zaposlenost i plaće, pregled po županijama

Prema izvješću Državnog zavoda za statistiku (bilten – zaposlenost i plaće pregled po županijama) prosječna mjesečna bruto plaća u Virovitičko – podravskoj županiji u 2015. godini iznosila je 6.291,00 kunu po glavi stanovnika. Prosječna mjesečna bruto plaća u rujnu 2022. godini je 8.611,00 kuna što je rast u odnosu na 2015. godinu za 37%. Možemo vidjeti da je rast prosječne mjesečne bruto plaće jedan od najvećih u Republici Hrvatskoj te je rast veći za 8% u odnosu na prosjek Republike Hrvatske.

Također, možemo vidjeti kako prosječna mjesečna bruto plaća raste brže u odnosu na 16. drugih županija na području RH te da ima jednak prosječan rast od 37% kao i Karlovačka županija.

2.8 Dobit i gubitak poduzetnika sa sjedištem u Virovitičko-podravskoj županiji

Od ukupno 1.259 poduzetnika Virovitičko-podravske županije, prema rezultatima iskazanim u godišnjim financijskim izvještajima za 2021. godinu, 901 poduzetnik ostvario je dobit razdoblja u iznosu od 399,0 milijuna kuna, što je 48,7% više nego u usporednoj 2021. godini. Istovremeno, gubitak razdoblja u iznosu od 8,7 milijuna kuna iskazalo je 358 poduzetnika, što je za 55,6% manje nego 2020. godine.

2.9 Dobit i gubitak razdoblja poduzetnika u Virovitičko-podravskoj županiji prema veličini i vlasništvu

Analiza dobiti i gubitka poduzetnika Virovitičko-podravske županije, u 2021. godini prema veličini poduzetnika, pokazala je da su svi poduzetnici iskazali neto dobit.

Mikro poduzetnici, od ukupno 1.069, njih 733, ostvarili su dobit razdoblja u iznosu od 89,4 milijuna kuna, dok ih je 336 iskazalo gubitak razdoblja u iznosu od 3,8 milijuna kuna. Od ukupnog broja malih poduzetnika Virovitičko-podravske županije, dobit razdoblja ostvarilo je 148 poduzetnika u iznosu od 116,8 milijuna kuna, a 21 poduzetnik je iskazao gubitak razdoblja u iznosu od 4,8 milijuna kuna, što je rezultiralo neto dobiti od 6,9 milijuna kuna.

Najveća dobit razdoblja je ostvarena kod srednje velikih poduzetnika i to od ukupno 20 poduzetnika, 19 dobitaša je iskazalo dobit razdoblja od 189,2 milijuna kuna što je povećanje od 92,8% u odnosu na



prethodnu godinu, a jedan poduzetnik je iskazao gubitak od 84,4 tisuće kuna te je ukupna neto dobit iznosila 108,9 milijuna kuna. Veliki poduzetnici iskazali su neto dobitak u iznosu od 3,5 milijuna kuna, dok su veliki poduzetnici u prethodnoj godini ostvarili gubitak od 7,2 milijuna kuna.

Tablica 12. Prikaz dobiti i gubitka razdoblja poduzetnika u Virovitičko-podravskoj županiji - prema veličini i vlasništvu (iznosi u tisućama kn, indeksi 2020. = 100,0)

Opis	Broj poduzetnika			Dobit razdoblja			Gubitak razdoblja		
	svih	dobitaša	gubitaša	2020.	2021.	Indeks	2020.	2021.	Indeks
Mikro	1.069	733	336	57.417	89.396	155,7	41.335	38.255	92,6
Mali	169	148	21	112.775	116.817	103,6	66.654	47.689	71,5
Srednje veliki	20	19	1	98.146	189.217	192,8	80.295	844	1,1
Veliki	1	1	0	0	3.520	-	7.183	-	-
Ukupno	1.259	901	358	268.338	398.950	148,7	195.467	86.788	44,4
Državno	17	8	9	938	1.030	109,8	3.005	2.037	67,8
Privatno	1.207	866	341	246.176	380.811	154,7	176.240	83.032	47,1
Zadružno	21	15	6	2.011	2.843	141,3	576	1.713	297,5
Mješovito	14	12	2	19.213	14.266	74,3	15.646	6	0
Ukupno	1.259	901	358	268.338	398.950	148,7	195.467	86.788	44,4

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Promatramo li financijske rezultate u 2021. godini prema oblicima vlasništva, evidentno je kako su na ukupne rezultate najviše utjecali poduzetnici u privatnom vlasništvu, što je očekivano s obzirom na njihovu brojnost. Tako je u 2021. godini od ukupnog broja poduzetnika županije (1.259), njih 1.207 bilo u privatnom vlasništvu, s tim da je 866 poduzetnika ostvarilo dobit razdoblja od 380,8 milijuna kuna, a 341 poduzetnik iskazao je gubitak razdoblja u iznosu od 83,0 milijuna kuna, što je rezultiralo s neto dobiti u iznosu od 297,8 milijuna kuna.

U državnom vlasništvu bilo je 17 poduzetnika od kojih je 8 poduzetnika ostvarilo dobit razdoblja u iznosu od 1,0 milijun kuna, a 9 poduzetnika iskazala su gubitak razdoblja u iznosu od 2,0 milijuna kuna te je neto gubitak promatrane skupine iznosio 1,0 milijun kuna. U zadružnom vlasništvu poslovao je 21 poduzetnik od čega je 15 iskazalo dobit razdoblja od 2,8 milijuna kuna, a 6 poduzetnika gubitak razdoblja u iznosu od 1,7 milijuna kuna, što ukupno čini neto dobit od 1,1 milijun kuna. U mješovitom vlasništvu bilo je 14 poduzetnika, od toga je 12 dobitaša koji su iskazali dobit razdoblja u iznosu 14,3 milijuna kuna i 2 gubitaša koja su iskazala 6 tisuća kuna gubitka razdoblja. Poduzetnici u državnom vlasništvu su jedina skupina koja je u 2021. godini iskazala gubitak razdoblja.

Tablica 13. Rang lista top 10 poduzetnika po dobiti razdoblja Virovitičko-podravške županije u 2021. godini

R.br.	Naziv	Sjedište	Dobit razdoblja (u tisućama kuna)
1.	PP ORAHOVICA d.o.o.	Zdenci	32.151
2.	BRANA d.o.o.	Virovitica	26.728
3.	RADLOVAC d.d.	Orahovica	26.078
4.	DIBA d.o.o.	Suhopolje	20.326
5.	AURIC TIMBER d.o.o.	Slatina	14.684
6.	HIDROCOM d.o.o.	Pitomača	10.673
7.	SPIDER GRUPA d.o.o.	Pitomača	10.253



8.	PAN PARKET d.o.o.	Čačinci	9.606
9.	ZEA d.o.o.	Virovitica	9.181
10.	CIPRIJANOVIĆ d.o.o.	Orahovica	8.344
Ukupno TOP 10 poduzetnika po dobiti razdoblja			168.024
Udio TOP 10 poduzetnika po dobiti razdoblja u dobiti razdoblja poduzetnika županije			42,1%

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Prvih 10 poduzetnika prema dobiti razdoblja u Virovitičko-podravskoj županiji ostvarilo je ukupno 168,0 milijuna kuna, što je 42,1% od ukupne dobiti razdoblja svih poduzetnika županije. Udio 10 najvećih gubitaša u gubitku razdoblja poduzetnika na razini Virovitičko-podravške županije u 2021. godini bio je 61,8%, a oni su u 2021. godini iskazali gubitak razdoblja od 53,6 milijuna kuna.

Tablica 14. Rang lista top 10 poduzetnika po gubitku razdoblja Virovitičko-podravške županije u 2021. godini

R.br.	Naziv	Sjedište	Gubitak razdoblja (u tisućama kuna)
1.	INVEST AGRO d.o.o.	Slatina	18.294
2.	KERAMIKA MODUS d.o.o.	Orahovica	14.921
3.	DRAVACEL d.o.o.	Virovitica	4.304
4.	DOMOGRADNJA d.o.o.	Virovitica	3.495
5.	EKO-EL d.o.o.	Virovitica	3.440
6.	BIOINTEGRA d.o.o.	Slatina	2.212
7.	TRGOCENTAR d.d.	Virovitica	2.160
8.	ZLATNA NIT d.o.o.	Slatina	1.753
9.	META-PLAST d.o.o.	Pitomača	1.600
10.	FARMA MIHOLJAC d.o.o.	Gornji Miholjac	1.424
Ukupno TOP 10 poduzetnika po gubitku razdoblja			53.604
Udio TOP 10 poduzetnika po gubitku razdoblja u gubitku razdoblja poduzetnika županije			61,8%

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

2.10 Dobit i gubitak razdoblja poduzetnika u Virovitičko-podravskoj županiji prema područjima djelatnosti

Od 1.259 poduzetnika, najveći broj je u području djelatnosti prerađivačke industrije, ukupno 233 poduzetnika, od kojih je 174 poslovao s dobiti, a 59 njih sa gubitkom.

Tablica 15. Top pet područja djelatnosti s najvećom neto dobiti poduzetnika u Virovitičko-podravskoj županiji u 2021. god (iznosi u tisućama kn)

Opis šifre djelatnosti	Broj poduzetnika			Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)		
	svih	dobitaša	gubitaša	2020.	2021.	Indeks
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	150	115	35	29.437	87.105	295,9
C) Prerađivačka industrija	233	174	59	22.600	82.727	366,0
B) Rudarstvo i vađenje	279	199	80	-48.856	47.072	-
F) Građevinarstvo	136	101	35	15.468	34.359	222,1
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2	1	1	22.461	26.077	116,1
Ukupno	800	590	210	41.110	277.340	674,6

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja



Poduzetnici u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, u 2021. godini, ostvarili su najveću neto dobit u iznosu od 87,1 milijun kuna, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje od 195,9%. U navedenoj djelatnosti poslovalo je 150 poduzetnika od kojih je 115 poslovalo s dobitkom, a 59 s gubitkom.

Tablica 16. Područja djelatnosti u kojima su poduzetnici u Virovitičko-podravskoj županiji ostvarili neto gubitak u 2021. godini (iznosi u tisućama kn)

Opis šifre djelatnosti	Broj poduzetnika			Dobit razdoblja (+) ili gubitak razdoblja (-)		
	svih	dobitaša	gubitaša	2019.	2020.	Indeks
D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	26	11	15	-1.343	-4.769	355,2
E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	16	9	7	157	-423	-
L) Poslovanje nekretninama	9	4	5	103	-190	-
S) Ostale uslužne djelatnosti	25	15	10	-345	-107	31,0
O) Subjekti bez djelatnosti	1	0	1	-31	-11	34,4
Ukupno	77	39	38	-1.459	-5.500	-

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

U pet područja djelatnosti, na razini Virovitičko-podravске županije, poduzetnici su u 2021. godini poslovali s neto gubitkom. Ukupno je u tih pet djelatnosti iskazano 5,5 milijuna kuna neto gubitka. Najveći gubitak ostvaren je u području djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom gdje je iskazan gubitak u iznosu od 4,8 milijuna kuna što čini 86,7% ukupnog gubitka svih djelatnosti koje su poslovale s gubitkom.

2.11 Financijski rezultati poduzetnika Virovitičko-podravске županije prema veličini i prema vlasništvu

Analiza prema kriteriju veličine poduzetnika Virovitičko-podravске županije u 2021. godini (kriterij veličine prema Zakonu o računovodstvu (NN, 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20) usklađen s Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća), pokazala je da je najviše mikro poduzetnika (1.069).

Kod mikro poduzetnika bilo je 2.934 zaposlenih, što je u odnosu na 2020. godinu rast od 10,8%. Veliki poduzetnici zapošljavali su 548 radnika, što je smanjenje od 2,1% u odnosu na 2020 godinu. Srednje veliki poduzetnici (20) imali su 2.106 zaposlenih u 2021. (povećanje od 4,0%), a kod malih poduzetnika se broj zaposlenih povećao za 3,2%. Mali poduzetnici imali su najviše zaposlenih u 2021. godini (3.822).

Prema financijskim rezultatima poslovanja u 2021. godini, gledano po veličini, sve skupine poduzetnika ostvarile su pozitivan konsolidirani financijski rezultat – neto dobit. Najbolji financijski rezultat od 188,4 milijuna kuna ostvarili su srednje veliki poduzetnici, a slijede ih mali poduzetnici sa 69,1 milijun kuna neto dobiti (tablica 18).

Mikro poduzetnici su u 2021. godini ostvarili ukupne prihode u iznosu od 1,2 milijarde kuna, što je povećanje od 27,0% u odnosu na 2020. godinu. Istovremeno, ukupni rashodi povećani su za 23,4% (ostvarena je 1,1 milijarda kuna ukupnih rashoda).

Skupina malih poduzetnika (njih 169) ostvarila je ukupne prihode u iznosu od 2,3 milijarde kuna i ukupne rashode od 2,2 milijarde kuna. Prihodi su rasli za 17,7%, a rashodi za 16,9%.

Srednje veliki poduzetnici ostvarili su ukupne prihode od 2,0 milijarde kuna (povećanje od 13,6%) i



ukupne rashode od 1,8 milijardi kuna (povećanje od 3,3%).

Ukupni prihodi velikih poduzetnika u 2021. su godini iznosili 111,3 milijuna kuna, što je povećanje od 43,8% u odnosu na 2020. godinu. Ukupni rashodi iznosili su 107,0 milijuna kuna i veći su za 26,5%.

Mikro i mali poduzetnici u ukupnim rezultatima poslovanja poduzetnika županije u 2021. godini imali su sljedeće udjele (ukupno): 98,3% udjela u broju svih poduzetnika, 71,8% u broju zaposlenih, 61,9% udjela u ukupnim prihodima, 63,5% udjela u ukupnim rashodima, 51,7% udjela u dobiti razdoblja, 99,0% udjela u gubitku razdoblja, 39,5% u izvozu te 54,0% u uvozu.

Srednje veliki i veliki poduzetnici u ukupnim rezultatima poslovanja poduzetnika županije u 2021. godini pokazuju sljedeće udjele: 1,7% udjela u broju svih poduzetnika, 28,2% udjela u broju zaposlenih uz ostvarenje 38,1% ukupnih prihoda, 48,3% ukupnih rashoda, 48,3% dobiti razdoblja, 1,0% gubitka razdoblja, 34,4% izvoza te 46,0% uvoza.

Tablica 17. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravске županije u 2021. godini – prema veličini poduzetnika (iznosi u tisućama kuna, udjeli u %)

Opis	Ukupno	Mikro		Mali		Srednje veliki		Veliki	
		Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
Broj poduzetnika	1.259	1.069	84,9	169	13,4	20	1,6	1	0,1
Broj zaposlenih	9.410	2.934	31,2	3.822	40,6	2.106	22,4	548	5,8
Ukupni prihodi	5.643.147	1.169.889	20,7	2.323.530	41,2	2.038.444	36,1	111.284	2,0
Ukupni rashodi	5.271.135	1.108.877	21,0	2.235.750	42,4	1.819.517	34,5	106.992	2,0
Dobit prije oporezivanja	458.573	99.205	21,6	135.306	29,5	219.771	47,9	4.292	0,9
Gubitak prije oporezivanja	86.562	38.192	44,1	47.526	54,9	844	1,0	0	0,0
Porez na dobit	59.849	9.871	16,5	18.652	31,2	30.554	51,1	773	1,3
Dobit razdoblja	398.950	89.396	22,4	116.817	29,3	189.217	47,4	3.520	0,9
Gubitak razdoblja	86.788	38.255	44,1	47.689	54,9	844	1,0	0	0,0
Konsolidirani financ. rezultat dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja	312.162	51.141	16,4	69.128	22,1	188.373	60,3	3.520	1,1
Izvoz	1.340.607	122.205	9,1	406.782	30,3	758.062	56,5	53.559	4,0
Uvoz	328.202	36.718	11,2	140.589	42,8	143.929	43,9	6.967	2,1
Trgovinski saldo	1.012.405	85.847	8,4	266.193	26,3	614.133	60,7	46.592	4,6
Bruto investicije samo u novu dugotrajnu imovinu	312.753	14.680	4,7	168.890	54,0	129.182	41,3	0	0,0
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom (u kn)	4.722	4.161	88,1	4.865	103,0	5.411	114,6	4.082	86,4

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Analiza rezultata poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravске županije u 2021. godini, prema oblicima vlasništva, pokazala je značajan udio poduzetnika u privatnom vlasništvu, jednako kao i na razini ukupnog gospodarstva Hrvatske. Njihov udio u broju poduzetnika na razini županije u 2021. godini bio je 95,9%, a u broju zaposlenih 91,1%. Udio poduzetnika u privatnom vlasništvu u ukupnim prihodima bio je 91,5%, u ukupnim rashodima 91,2%, u dobiti razdoblja 95,5% i u gubitku razdoblja 95,7%.

Uz poduzetnike u privatnom vlasništvu, ostale skupine poduzetnika imaju skromnije udjele. Udio poduzetnika u financijskim rezultatima poslovanja poduzetnika županije po svim oblicima vlasništva prikazan je u tablici 18.



Tablica 18. Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravске županije u 2021. godini – po oblicima vlasništva (iznosi u tisućama kuna, udjeli u %)

Opis	Ukupno	Državno		Privatno		Zadružno		Mješovito	
		Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
Broj poduzetnika	1.259	17	1,4	1.207	95,9	21	1,7	14	1,1
Broj zaposlenih	9.410	456	4,8	8.573	91,1	38	0,4	343	3,6
Ukupni prihodi	5.643.147	172.130	3,1	5.162.670	91,5	52.620	0,9	255.726	4,5
Ukupni rashodi	5.271.135	172.730	3,3	4.808.873	91,2	51.015	1,0	238.517	4,5
Dobit prije oporezivanja	458.573	1.261	0,3	436.778	95,2	3.318	0,7	17.215	3,8
Gubitak prije oporezivanja	86.562	1.862	2,2	82.981	95,9	1.713	2,0	6	0,0
Porez na dobit	59.849	406	0,7	56.018	93,6	476	0,8	2.949	4,9
Dobit razdoblja	398.950	1.030	0,3	380.811	95,5	2.843	,07	14.266	3,6
Gubitak razdoblja	86.788	2.037	2,3	83.032	95,7	1.713	2,0	6	0,0
Konsolidirani financ. rezultat dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja	312.162	-1.006	-0,3	297.779	95,4	1.130	0,4	14.260	4,6
Izvoz	1.340.607	0	0,0	1.257.433	93,8	0	0,0	83.174	6,2
Uvoz	328.202	0	0,0	321.571	98,0	0	0,0	6.631	2,0
Trgovinski saldo	1.012.405	0	0,0	935.862	92,4	0	0,0	76.542	7,6
Bruto investicije samo u novu dugotrajnu imovinu	312.753	155.798	49,8	153.109	49,0	0	0,0	3.846	1,2
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom (u kn)	4.722	5.123	108,5	4.622	97,9	3.863	81,8	6.771	143,4

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Poduzetnici u privatnom, zadružnom i mješovitom vlasništvu su ostvarili pozitivan financijski rezultat – neto dobit, a samo poduzetnici u državnom vlasništvu su iskazali neto gubitak. Najveću dobit ostvarili su poduzetnici u području privatnog vlasništva, a tome su pridonijela društva PP ORAHOVICA d.o.o. (32,2 milijuna kuna), BRANA d.o.o. (26,7 milijuna kuna), RADLOVAC d.o.o. (26,1 milijun kuna) te DIBA d.o.o. (20,3 milijuna kuna).

U zadružnom vlasništvu najveću dobit razdoblja ostvarilo je društvo POLJOPRIVREDNA ZADRUGA ERGELA VIŠNJICA sa 1,7 milijuna kuna, zatim slijede SJEMENARSKA ZADRUGA GRAMINEA (270 tisuća kuna), POLJOPRIVREDNA ZADRUGA ZA PROIZVODNJU I USLUGE STIPANIĆ (249 tisuća kuna), BRANITELJSKA ZADRUGA SLATINA BETON (197 tisuća kuna) te POLJOPRIVREDNA ZADRUGA RATKOVAC (124 tisuće kuna). U mješovitom vlasništvu prvi po dobiti razdoblja je društvo HRVATSKI DUHANI d.d. sa 7,9 milijuna kuna, a zatim slijede AGRODUHAN d.o.o. (3,6 milijuna kuna), VITREX d.o.o. (961 tisuća kuna) te TERRA SLAVONICA d.o.o. (793 tisuće kuna).

U području državnog vlasništva devet društava je iskazalo gubitak. Najveći gubitak razdoblja iskazalo je društvo PAPUK d.o.o. (813 tisuća kuna). Slijede društva VODA d.o.o. s gubitkom od 566 tisuća kuna, VODAKOM d.o.o. (195 tisuća kuna), KOMUNALNO PITOMAČA d.o.o. (185 tisuća kuna) te PAPUK PLIN d.o.o. (160 tisuća kuna).

Najviše zaposlenih kod poduzetnika u privatnom vlasništvu imali su TVIN d.o.o. (548), CIPRIJANOVIĆ d.o.o. (332), PP ORAHOVICA d.o.o. (242), VINER d.o.o. (223) i NATURALA d.o.o. (210). U području državnog vlasništva, društvo s najviše zaposlenih je FLORA VTC d.o.o. sa 151 zaposlenim, a slijede SLATINA KOM d.o.o. sa 68 zaposlenih, PAPUK d.o.o. sa 48 zaposlenih te VIRKOM d.o.o. sa 44 zaposlena.



2.12 Financijski rezultati poduzetnika Virovitičko-podravske županije po područjima djelatnosti

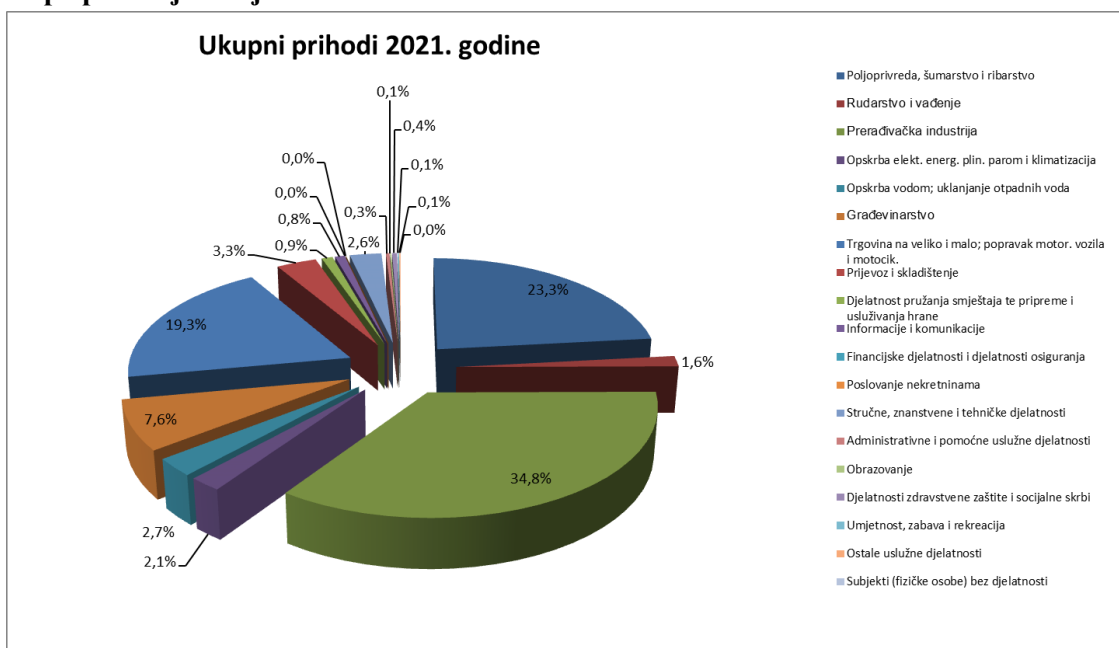
Analiza poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravske županije u 2021. godini, prema područjima djelatnosti, pokazala je kako su najbrojniji poduzetnici u sljedećim područjima djelatnosti: G - Trgovina na veliko i malo (279), C - Prerađivačka industrija (233), A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (150), M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti i F - Građevinarstvo (136).

Prema kriteriju broja zaposlenih izdvajaju se poduzetnici iz istih djelatnosti: C - Prerađivačka industrija (4.374) što čini 46,5% od zaposlenih kod poduzetnika u županiji, A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (1.125 ili 12% zaposlenih na razini županije), G - Trgovina na veliko i malo (1.021 ili 11%), F - Građevinarstvo (874 ili 9,3%) i M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (422 ili 4,5).

Poduzetnici u prerađivačkoj industriji (C), njih 233, ostvarili su najveće ukupne prihode u iznosu od gotovo 2,0 milijarde kuna kao i najveće ukupne rashode od 1,9 milijardu kuna. Poduzetnici u navedenoj djelatnosti sudjeluju u ukupnim prihodima sa 34,8%, a u ukupnim rashodima sa 35,4%.

Analiza poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravske županije u 2021. godini, prema područjima djelatnosti, pokazala je da su prema neto dobiti najveći pozitivan doprinos u ukupnim rezultatima dali poduzetnici čija je pretežita djelatnost u području djelatnosti A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, C - Prerađivačka industrija, G - Trgovina na veliko i malo, F - Građevinarstvo te B - Rudarstvo i vađenje. Poduzetnici u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, njih 115, u 2021. godini ostvarili su dobit razdoblja u iznosu od 94,8 milijuna kuna, dok je 35 poduzetnika iskazalo gubitak razdoblja u iznosu od 7,7 milijuna kuna te je na razini ove djelatnosti iskazana neto dobit u iznosu od 87,1 milijun kuna, što je najbolji rezultat na razini područja djelatnosti prema neto dobiti poduzetnika u Virovitičko-podravskoj županiji u 2021. godini. Najveći neto gubitak u 2021. godini iskazali su poduzetnici u području C - Prerađivačka industrija, u iznosu od 31,5 milijuna kuna.

Grafikon 2. Ukupni prihodi poduzetnika sa sjedištem u Virovitičko-podravskoj županiji u 2021. god. - po područjima djelatnosti



Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja



Promatrano s razine ukupnog poduzetništva Virovitičko-podravске županije, neto dobit ostvarena je u 14 djelatnosti, a gubitak u 5 djelatnosti.

Tablica 19. Broj poduzetnika i zaposlenih, ukupan prihod i dobit ili gubitak razdoblja poduzetnika sa sjedištem u Virovitičko-podravskoj županiji po područjima djelatnosti u 2021. godini (iznosi u tisućama kuna)

Šifra i opis djelatnosti		Broj poduzetnika	Broj zaposlenih	Ukupni prihodi	Dobit ili gubitak razdoblja
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	150	1.125	1.313.979	87.105
B	Rudarstvo i vađenje	2	88	89.482	26.077
C	Prerađivačka industrija	233	4.374	1.964.898	82.727
D	Opskrba elekt. energ. plin. parom i klimatizacija	26	91	116.430	-4.769
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	16	351	153.158	-423
F	Građevinarstvo	136	874	427.770	34.359
G	Trgovina na veliko i malo; popravak motor. vozila i motocik.	279	1.021	1.090.939	47.072
H	Prijevoz i skladištenje	70	304	186.293	8.731
I	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	73	304	52.665	76
J	Informacije i komunikacije	30	116	44.146	4.912
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	1	291	54
L	Poslovanje nekretninama	9	5	1.905	-190
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	138	422	145.685	23.717
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	19	94	14.972	589
P	Obrazovanje	12	39	6.180	172
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	26	142	21.877	1.951
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	13	15	4.034	120
S	Ostale uslužne djelatnosti	25	44	8.127	-107
0	Subjekti (fizičke osobe) bez djelatnosti	1	0	316	-11
Ukupno sve djelatnosti		1.259	9.410	5.643.147	312.162

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Najveća dobit razdoblja je iskazana u djelatnosti A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo i to u iznosu od 87,1 milijun kuna. Prosječna mjesečna neto plaća u navedenoj djelatnosti na razini županije, obračunata je u iznosu od 4.133 kune, što je za 13,2% više nego 2020. godine (3.650 kuna). Zaposlenima kod poduzetnika C - Prerađivačka industrija obračunata je prosječna mjesečna neto plaća u iznosu od 4.003 kune, što je za 6,1% više nego prethodne godine (3.771 kuna). Zaposlenima u djelatnosti G - Trgovine na veliko i malo obračunata je prosječna mjesečna neto plaća u iznosu od 4.234 kune, što je 8,4% više u odnosu na prethodnu godinu (3.905 kuna).

2.13 Financijsko stanje poduzetnika Virovitičko-podravске županije

Neto vrijednost imovine poduzetnika Virovitičko-podravске županije prema stanju od 31.12.2021. godine iznosila je 7,7 milijardi kuna i u odnosu na stanje 31.12.2020. godine povećana je za 19,4%. Najveći udio u imovini poduzetnika Virovitičko-podravске županije, koji su predali svoje financijske izvještaje za 2021. godinu u Registar godišnjih financijskih izvještaja, imaju poduzetnici čija je pretežita djelatnost u području prerađivačke industrije (36,2%); poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (18,7%); opskrbe vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (12,1%) te trgovine na veliko i malo (11,3%).



Tablica 20. Struktura imovine poduzetnika sa sjedištem na području Virovitičko-podravске županije i RH, prema stanju od 31.12.2021. (iznosi u tisućama kuna, udjeli u %)

Opis	Virovitičko-podravска županija		Republika Hrvatska	
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
Potraživanja za upisani a neplaćeni kapital	103	0,001	153.716	0,0
Dugotrajna imovina	4.125.244	53,2	845.464.533	63,8
Kratkotrajna imovina	3.599.084	46,5	454.987.603	34,4
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	22.561	0,3	23.650.775	1,8
Ukupna aktiva	7.746.992	100,0	1.324.256.627	100,0

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Poduzetnici Virovitičko-podravске županije, krajem 2021. godine, raspolagali su s udjelom od 0,6% ukupne imovine poduzetnika Hrvatske, obveznika poreza na dobit.

Tablica 21. Struktura kapitala i obveza poduzetnika sa sjedištem na području Virovitičko-podravске županije i RH, prema stanju od 31.12.2020. godine (iznosi u tisućama kuna, udjeli u %)

Opis	Virovitičko-podravска županija		Republika Hrvatska	
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
Kapital i rezerve	2.863.764	37,0	533.339.893	40,3
Rezerviranja	95.000	1,2	18.732.210	1,4
Dugoročne obveze	1.396.162	18,0	324.184.717	24,5
Kratkoročne obveze	2.587.543	33,4	366.156.222	27,6
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja	804.523	10,4	81.843.586	6,2
Ukupna pasiva	7.746.992	100,0	1.324.256.627	100,0

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Prema veličini poduzetnika, najveći udio u ukupnoj imovini županije imaju mali poduzetnici (39,3%), zatim slijede srednje veliki poduzetnici (34,2%), dok mikro poduzetnici imaju 24,1% udjela. Veliki poduzetnici sudjeluju sa 2,4% udjela u ukupnoj imovini.

Prema oblicima vlasništva, najveći udio u ukupnoj imovini županije imaju poduzetnici u privatnom vlasništvu (80,1% udjela u ukupnoj imovini). Poduzetnici u državnom sektoru sudjeluju sa 12,5% udjela, poduzetnici u mješovitom vlasništvu sa 6,3%, dok poduzetnici iz zadružnog vlasništva sudjeluju s udjelom manjim od 1,1%.

Koeficijent financijske stabilnosti predstavlja odnos dugotrajne imovine te kapitala i rezervi i dugoročnih obveza. Spomenuti koeficijent bi trebao biti manji od 1,0 jer se iz dijela dugoročnih izvora mora financirati kratkotrajna imovina. Koeficijent financijske stabilnosti za 2021. godinu promatrane županije je 0,95, dok je kod poduzetnika RH 0,96. Pri svakoj analizi potrebno je uzeti u obzir i strukturu gospodarstva koja uvjetuje i adekvatnu strukturu imovine.

Analiza strukture imovine poduzetnika Virovitičko-podravске županije, sa stanjem krajem 2021. godine, pokazuje strukturu u kojoj prevladava dugotrajna imovina s udjelom od 53,2%, slijedi kratkotrajna imovina s udjelom od 46,5%, potraživanja za upisani a neplaćeni kapital s manje od 0,001% udjela te plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi s udjelom od 0,3%.

Ako usporedimo strukturu ukupnih izvora sredstava poduzetnika na razini Virovitičko-podravске županije sa strukturom izvora sredstava poduzetnika na razini Republike Hrvatske, uočavamo da su



poduzetnici Virovitičko-podravske županije imali 37,0% vlastitih sredstava – kapitala, a poduzetnici na razini Hrvatske 40,3%.

Poduzetnici Virovitičko-podravske županije pokrivali su 37,0% ukupne imovine vlastitim sredstvima - kapitalom i rezervama, dok se 1,2% odnosi na rezerviranja. Udio kratkoročnih obveza je 33,4%, dugoročne obveze imaju udio od 18,0% u ukupnim izvorima financiranja, a odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja sudjeluje sa 10,4% udjela. Za usporedbu, poduzetnici Republike Hrvatske 40,3% svoje imovine pokrivaju kapitalom i rezervama, a 52,1% dugoročnim i kratkoročnim obvezama.

2.14 Pokazatelji uspješnosti poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravske županije

Poslovne rezultate (ukupan prihod, ukupan rashod, dobit prije oporezivanja, dobit razdoblja itd.) pojedinog poduzetnika pratimo iz godišnjeg financijskog izvještaja, a zbirne rezultate poduzetnika pratimo prema pretežitoj djelatnosti u kojima su poduzetnici registrirani, odnosno u kojoj ostvaruju najveću novostvorenu vrijednost. Temeljem tih financijskih podataka utvrđuje se uspjeh ili neuspjeh poslovanja u nekoj poslovnoj godini, kako za pojedinog poduzetnika, tako i za grupaciju poduzetnika (djelatnosti).

Poslovne rezultate možemo mjeriti i izvedenim pokazateljima, stavljanjem u odnos određenih podataka iz godišnjih financijskih izvještaja. Na taj način moguće je utvrditi npr. produktivnost po zaposlenom za pojedinog poduzetnika, produktivnost za njegovu grupaciju (djelatnost) i utvrditi njegov položaj u odnosu na prosjek grupacije i komparirati ga s drugim poduzetnicima iste branše.

Tablica 22. Pokazatelji produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti poslovanja poduzetnika s područja Virovitičko-podravske županije i Republike Hrvatske u 2020. i 2021. godini

(iznosi u kunama i %)

Naziv pokazatelja	Virovitičko-podravska županija		RH	
	2020.	2021.	2020.	2021.
I Pokazatelji likvidnosti i financijske stabilnosti				
1. Koeficijent trenutne likvidnosti	0,15	0,15	0,22	0,24
2. Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,64	0,65	0,80	0,81
3. Koeficijent tekuće likvidnosti	1,05	1,07	1,06	1,07
4. Koeficijent financijske stabilnosti	0,97	0,95	0,97	0,96
II Pokazatelji zaduženosti				
1. Koeficijent zaduženosti	0,59	0,62	0,59	0,58
2. Koeficijent vlastitog financiranja	0,41	0,38	0,41	0,42
3. Koeficijent financiranja	1,42	1,62	1,41	1,40
4. Faktor zaduženosti (broj godina)	3,43	3,73	3,96	3,75
5. Stupanj pokrića dugotr. imov. vlastitim izvorima	74,29	71,72	62,82	65,30
6. Stupanj pokrića dugotr. imov. dugoroč. izvorima	103,58	105,57	102,87	103,64
III Pokazatelji obrtaja i dana naplate kratkotrajnih potraž.				
1. Koeficijent obrtaja ukupne imovine	0,73	0,73	0,60	0,67
2. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	1,67	1,57	1,85	1,95
3. Vrijeme naplate kratkotrajnih potraživanja, u danima		68,86		71,81
4. Vrijeme naplate potraživanja od kupaca, u danima		50,60		47,14
IV Pokazatelji uspješnosti poslovanja				
1. Ekonomičnost ukupnog poslovanja, u %	102,40	107,06	103,86	106,47



Naziv pokazatelja	Virovitičko-podravska županija		RH	
	2020.	2021.	2020.	2021.
2. Ekonomičnost redovnog poslovanja, u %	103,17	106,80	104,65	106,61
3. Rentabilnost prometa bruto, u %	2,34	6,59	3,71	6,08
4. Rentabilnost prometa neto, u %	1,53	5,53	2,92	5,06
5. Rentabilnost ukupne imovine bruto, u %	1,72	4,80	2,22	4,07
6. Rentabilnost ukupne imovine neto, u %	1,12	4,03	1,74	3,39
7. Rentabilnost vlastitog kapitala, u %	2,71	10,55	4,21	8,12
V Pokazatelji po zaposlenom				
1. Ukupni prihodi po zaposlenom, u kunama	533.584	599.697	785.971	918.115
2. Poslovni prihodi po zaposlenom, u kunama	524.550	588.928	771.327	901.164
3. Ukupni rashodi po zaposlenom, u kunama	521.089	560.163	756.781	862.311
4. Dobit ili gubitak razdoblja po zaposlenom, u kunama	8.156	33.173	22.933	46.474
5. Imovina po zaposlenom, u kunama	726.175	823.272	1.316.520	1.372.654
Broj poduzetnika		1.259		144.259

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Na području Virovitičko-podravske županije povećana je ekonomičnost poslovanja, rentabilnost prometa, rentabilnost ukupne imovine i rentabilnost vlastitog kapitala. Povećana je i produktivnost rada po zaposlenom mjerena odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih te produktivnost rada po zaposlenom mjerena odnosom poslovnih prihoda i broja zaposlenih kao i produktivnost rada po zaposlenom mjerena odnosom neto dobiti i broja zaposlenih.

Prema financijskim pokazateljima poslovanja za poduzetnike Virovitičko-podravske županije, 2021. godina bila je uspješnija od 2020. godine. Povećani su pokazatelji ekonomičnosti, rentabilnosti i rashodi po zaposlenom pa je produktivnost po zaposlenom mjerena dobiti po zaposlenom povećana.

2.15 Analiza rezultata poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravske županije po gradovima i općinama

Promatramo li rezultate poslovanja poduzetnika na razini Virovitičko-podravske županije, možemo zaključiti da se prema gotovo svim kriterijima prezentiranim u tablici 23., među gradovima i općinama ističu poduzetnici sa sjedištem u Virovitici. Na rang listi gradova i općina Virovitičko-podravske županije, poduzetnici Virovitice u 2021. godini prvi su u županiji po broju poduzetnika (470), po broju zaposlenih (3.793), ukupnom prihodu (2,1 milijardu kuna), dobiti razdoblja (399,0 milijuna kuna), gubitku razdoblja (86,8 milijuna kuna) i po neto dobiti (50,2 milijuna kuna).

Iza Virovitice, prema brojnosti poduzetnika, slijede: Slatina (230), Pitomača (182) i Orahovica (77), a u svim drugim gradovima i općinama broj poduzetnika kreće se od 1 (Mikleuš) do 63 (Suhopolje).

Tablica 23. Osnovni financijski podaci poslovanja poduzetnika u gradovima* i općinama Virovitičko-podravske županije u 2021. godini (iznosi u tisućama kuna)

Naziv županije /grada/općine	Broj poduzetnika		Broj zaposlenih		Ukupni prihod		Dobit razdoblja		Gubitak razdoblja		Neto dobit/gubitak	
	Broj	Rang u RH	Broj	Rang u RH	Iznos	Rang u RH	Iznos	Rang u RH	Iznos	Rang u RH	Iznos	Rang u RH
Virovitičko-Podravska	1.259	19	9.410	19	5.643.147	19	398.950	19	86.788	19	312.162	18
Virovitica	470	41	3.793	31	2.110.912	44	114.252	50	21.743	65	50.216	56



Slatina	230	77	1.524	81	949.585	89	53.852	100	31.882	45	21.970	152
Pitomača	182	92	1.120	106	702.843	112	55.638	98	6.374	155	49.265	88
Orahovica	77	207	1.037	110	425.269	152	45.345	112	18.476	75	26.868	132
Suhopolje	63	242	266	280	193.890	248	26.630	162	2.097	274	24.533	135
Lukač	45	295	278	270	153.140	288	11.235	277	362	447	10.874	231
Špišić Bukovica	31	369	162	359	136.904	303	6.749	339	146	506	6.603	288
Gradina	25	407	118	415	157.627	285	14.238	241	1.481	307	12.756	212
Čadavica	29	378	186	337	131.372	311	12.529	262	850	373	12.142	219
Sopje	26	396	129	404	97.484	357	6.973	334	1.058	346	5.915	303
Voćin	20	441	117	411	50.054	433	2.347	464	852	371	1.494	427
Čačinci	18	458	276	272	168.297	270	11.409	276	850	373	10.559	236
Crnac	13	503	37	514	39.277	460	1.128	514	86	525	1.042	447
Mikleuš	1	519	79	452	25.902	494	834	530	234	478	600	478
Zdenci	11	519	250	292	50.054	433	2.347	464	610	398	31.580	114
Nova Bukovica	8	540	35	516	26.414	491	3.602	414	234	478	3.453	356

Izvor: Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Prema broju zaposlenih, iza poduzetnika Virovitice (3.793) i Slatine (1524), slijede poduzetnici Pitomače (1.120) i Orahovice (1.037). U općinama Zdenci (23), Čačinci (15) i gradu Orahovici (13) je u prosjeku bilo najviše zaposlenih po poduzetniku. Najveći su prihod ostvarili poduzetnici sa sjedištem u Virovitici, Slatini, Pitomači i Orahovici.

Od ukupno 16 gradova i općina Virovitičko-podravске županije, pozitivno su poslovali (neto dobit) poduzetnici u svim gradovima i općinama. Najveću neto dobit iskazali su poduzetnici sa sjedištem u Virovitici (5,0 milijuna kuna), a najmanju u općini Mikleuš (60 tisuća kuna).

2.16 Bruto domaći proizvod

Tablica 24. Bruto domaći proizvod (iznos u tisućama kuna)

Godine	2015		2016		2017		2018		2019		Indeks 2019/2015
	Bruto domaći proizvod, tis. HRK	Bruto domaći proizvod po stanovniku, HRK	Bruto domaći proizvod, tis. HRK	Bruto domaći proizvod po stanovniku, HRK	Bruto domaći proizvod, tis. HRK	Bruto domaći proizvod po stanovniku, HRK	Bruto domaći proizvod, tis. HRK	Bruto domaći proizvod po stanovniku, HRK	Bruto domaći proizvod, tis. HRK	Bruto domaći proizvod po stanovniku, HRK	
Republika Hrvatska	339.662.620	80.718	351.196.904	84.171	367.501.034	88.986	385.376.571	92.389	412.228.313	102.873	128,45
Kontinentalna Hrvatska	230.686.405	82.103	237.843.736	85.506	247.890.604	90.240	260.704.917	93.282	280.268.082	110.200	134,22
Grad Zagreb	115.713.427	144.520	119.098.839	148.410	125.195.577	155.760	132.092.013	170.882	142.179.995	176.012	121,79
Zagrebačka Krapinsko-zagorska	19.400.536	61.258	19.958.099	63.500	21.128.358	67.759	22.668.623	73.113	24.706.036	79.836	130,33
Varaždinska	6.598.222	51.146	6.988.998	54.702	7.386.949	58.416	7.689.219	59.627	8.271.205	66.384	129,79
Koprivničko-križevačka	11.458.737	66.602	12.058.151	70.696	12.813.311	75.914	14.042.268	82.062	14.930.550	89.796	134,82
Međimurska	6.970.307	62.013	7.234.518	65.202	7.391.391	67.630	7.372.448	65.586	7.980.541	74.948	120,86
Bjelovarsko-bilogorska	7.499.583	66.595	7.867.584	70.234	8.276.669	74.523	8.598.892	77.567	9.301.902	85.078	127,75
Virovitičko-podravska	6.155.980	54.082	6.439.706	57.577	6.520.800	59.369	6.966.926	60.126	7.201.208	67.700	125,18
Virovitičko-podravska	3.502.399	43.405	3.652.206	46.194	3.730.998	48.338	4.038.572	49.131	4.298.311	58.336	134,40



Požeško-slavonska	3.345.920	45.454	3.411.922	47.485	3.479.947	49.840	3.757.659	49.846	4.040.265	60.920	134,03
Brodsko-posavska	6.689.378	44.212	6.905.245	46.648	7.228.800	50.175	7.651.408	49.748	8.376.922	60.871	137,68
Osječko-baranjska	18.539.815	62.934	19.155.758	66.098	19.250.870	67.872	19.366.366	65.382	20.706.302	75.857	120,53
Vukovarsko-srijemska	7.847.390	46.281	8.097.866	48.923	8.351.806	52.211	8.814.445	50.673	9.633.571	63.802	137,86
Karlovačka	7.312.420	59.874	7.588.263	63.045	7.688.939	64.908	7.789.171	62.503	8.142.102	70.504	117,75
Sisačko-moslavačka	9.652.291	60.110	9.386.582	59.775	9.446.190	61.801	9.856.908	59.241	10.499.170	71.958	119,71
Jadranska Hrvatska	108.976.215	77.937	113.353.167	81.501	119.610.430	86.496	124.671.654	90.577	131.960.231	95.547	122,60
Primorsko-goranska	29.327.315	100.479	29.827.262	103.047	31.159.065	108.614	32.153.787	111.413	31.920.586	112.923	112,38
Ličko-senjska	2.951.492	61.900	3.023.258	64.532	3.188.248	69.359	3.284.266	66.848	3.545.312	79.509	128,45
Zadarska	10.994.008	64.514	11.495.913	67.791	12.467.799	73.860	13.532.983	81.338	14.381.366	85.581	132,65
Šibensko-kninska	6.563.235	62.912	6.800.742	66.076	7.370.763	72.642	7.731.117	73.132	8.334.448	83.961	133,46
Splitsko-dalmatinska	28.244.087	62.275	29.458.824	65.170	30.828.955	68.506	32.213.453	72.554	35.727.649	79.760	128,08
Istarska	20.901.004	100.437	22.186.171	106.652	23.167.564	111.267	23.808.036	117.231	24.786.686	118.321	117,81
Dubrovačko-neretvanska	9.995.074	81.707	10.560.998	86.591	11.428.036	94.059	11.948.012	99.968	13.264.184	108.779	133,13

Izvor: Državni zavod za statistiku

Bruto domaći proizvod je mjera vrijednosti proizvodnje roba i usluga u pojedinoj zemlji ili regiji tijekom jedne godine. Stoga što je vrijednost BDP-a veća, radi se o gospodarski snažnijem području, a stvarne vrijednosti BDP-a pokazuju velike razlike među ekonomskim grupacijama, zemljama ili regijama. Veličina BDP-a prikazuje gospodarsku snagu pojedinih zemalja ili regija, ali je taj BDP potrebno staviti u odnos s brojem stanovnika.

U Tablici 24. vidljivo je da je BDP u 2019. godini porastao za **14.931 kuna** po glavi stanovnika u odnosu na 2015. godinu što je porast za **34,40%**. Možemo konstatirati kako BDP u Virovitičko – podravskoj županiji ima bržu i stabilniju tendenciju rasta od 17 drugih županija na području RH te možemo očekivati kako će u narednim godinama BDP Virovitičko - podravske županije po glavi stanovnika premašiti vrijednost 3 županije na području RH koje su u ovom trenutku ispred Virovitičko – podravske županije po pitanju vrijednosti BDP-a po glavi stanovnika.

2.17 Broj fiskaliziranih računa

Broj fiskaliziranih računa od siječnja do kolovoza 2022. godine je 8.889.067 fiskaliziranih računa ukupne vrijednosti 635.024.804 kune što je povećanje za isto razdoblje u 2021. godini za 11,6% u broju fiskaliziranih računa i povećanje za 14,5% u vrijednosti fiskaliziranih računa. Za 2021. godinu je bilo 7.965.941 fiskaliziran račun ukupne vrijednosti 635.024.804 kune.

Tablica 25. Broj i iznos fiskaliziranih računa u Virovitičko-podravskoj županiji

2021.	Broj računa	Iznos računa u kn
Siječanj	694.460	48.912.113
Veljača	800.390	56.527.514
Ožujak	1.048.958	74.325.555
Travanj	995.346	70.906.777
Svibanj	1.091.285	74.862.406
Lipanj	1.098.848	74.491.944
Srpanj	1.118.968	76.211.916



Kolovoz	1.117.686	78.423.430
Rujan	1.142.060	78.710.406
Listopad	1.109.985	78.048.047
Studenj	1.007.966	71.200.430
Prosinac	1.099.088	80.896.616
2022.	Broj računa	Iznos računa u kn
Siječanj	952.786	62.346.680
Veljača	954.316	59.626.788
Ožujak	1.150.085	83.561.802
Travanj	1.137.909	87.362.140
Svibanj	1.213.979	89.313.827
Lipanj	1.163.789	84.601.055
Srpanj	1.140.178	82.346.682
Kolovoz	1.176.025	85.865.830

Izvor: Porezna uprava Virovitica; Obrada: HGK- ŽK Virovitica



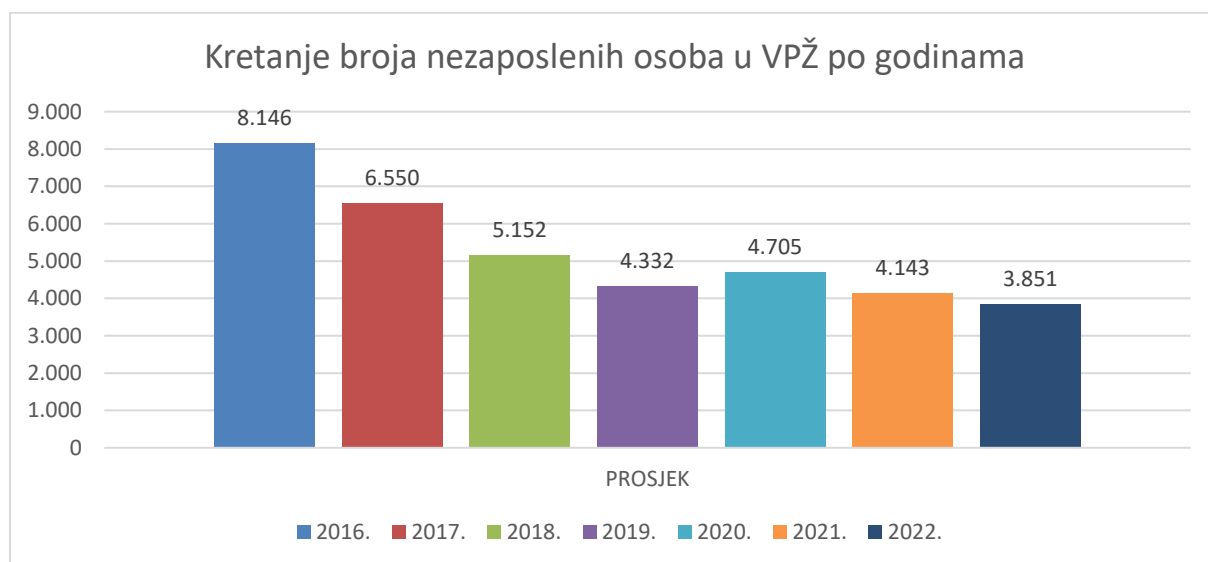
3. INFORMACIJA O NEZAPOSLENOSTI I ZAPOSLENOSTI NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Tablica 26. Kretanje broja nezaposlenih osoba u Virovitičko-podravskoj županiji po mjesecima i godinama

Mjeseci	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Smanjenje nezaposlenih 2022/2019
1.	9.433	8.123	6.493	5.294	4.568	4.907	3.995	-24%
2.	9.523	8.096	6.468	5.268	4.451	4.932	3.995	-24%
3.	9.115	7.634	5.969	4.934	4.677	4.622	3.926	-20%
4.	8.455	6.937	5.449	4.499	4.859	4.363	3.916	-13%
5.	7.964	6.200	4.983	3.994	4.884	4.196	3.727	-7%
6.	7.647	5.807	4.679	3.914	4.668	3.957	3.629	-7%
7.	7.697	5.880	4.702	3.969	4.861	4.004	3.848	-3%
8.	7.637	5.926	4.601	3.956	4.753	3.922	3.859	-3%
9.	7.311	5.701	4.381	3.808	4.628	3.660	3.786	-1%
10.	7.570	5.847	4.531	3.971	4.788	3.741	3.830	-4%
11.	7.594	6.227	4.604	4.130	4.615	3.631	-	-
12.	7.807	6.225	4.963	4.243	4.707	3.775	-	-
PROSJEK	8.146	6.550	5.152	4.332	4.705	4.143	3.851	-11%

Izvor: HZZ

Grafikon 3. Kretanje broja nezaposlenih osoba u VPŽ po godinama



Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u razdoblju od 2016. godine do 2022. godine Virovitičko-podravska županija bilježi stalan pad broja nezaposlenih osoba. Možemo vidjeti da je u Evidenciji nezaposlenih osoba 2016. godine prosječno bilo 8.146 nezaposlenih osoba dok je to u 2022. godini do mjeseca studenog prosječno 3.851 nezaposlene osoba.



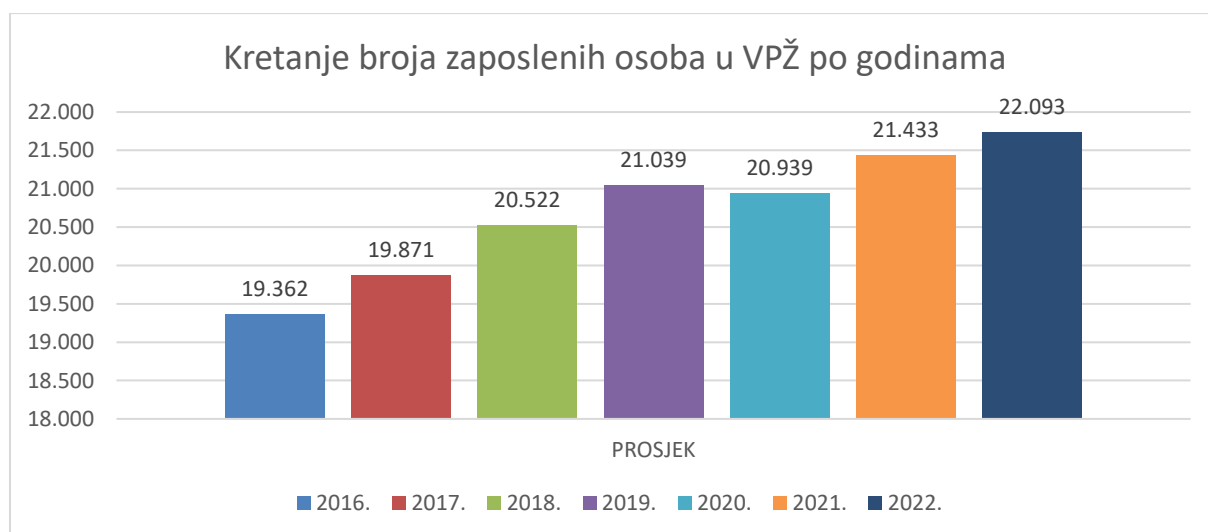
Također, ohrabrujući podatak koji možemo pročitati je da u 2022. godini sustižemo do sada najbolju 2019. godinu prije COVID-a i dodatno smanjujemo nezaposlenost u prosjeku za 11% u 2022. godini u odnosu na 2019. godinu, konkretno smanjujemo nezaposlenost za 481 osoba. Takvi se podaci dodatno potvrđuju i u narednim tablicama i podacima zaposlenih osoba gdje raste broj zaposlenih osoba.

Tablica 27. Kretanje broja zaposlenih osoba u VPŽ po godinama

Mjeseci	Zaposleni u Virovitičko - podravskoj županiji						Porast zaposlenih	
	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2022/2019
1.	18.739	19.102	20.006	20.431	20.887	21.040	21.607	6%
2.	18.694	18.998	19.798	20.414	20.942	20.876	21.633	6%
3.	19.005	19.307	20.171	20.762	20.730	21.067	21.699	5%
4.	19.432	19.526	20.397	20.899	20.669	21.412	21.634	4%
5.	19.523	19.952	20.466	21.176	20.610	21.477	21.768	3%
6.	19.453	20.003	20.606	21.110	20.707	21.465	21.783	3%
7.	19.361	20.134	20.595	21.158	20.626	21.436	21.661	2%
8.	19.409	20.118	20.655	21.186	20.822	21.463	21.643	2%
9.	19.810	20.508	20.947	21.435	21.244	21.694	21.860	2%
10.	19.821	20.585	21.087	21.465	21.299	21.584	22.013	3%
11.	19.885	20.308	21.085	21.392	21.490	21.966	22.093	3%
12.	19.216	19.913	20.451	21.034	21.237	21.717	-	-
PROSJEK	19.362	19.871	20.522	21.039	20.939	21.433	21.763	3%

Izvor: HZMO

Grafikon 4. Broj zaposlenih osoba u VPŽ prema mjestu rada



Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u razdoblju od 2016. godine do 30.11.2022. godine Virovitičko-podravska županija bilježi stalan rast broja zaposlenih osoba. Od 2016. do 30.11.2022. godine na području Virovitičko-podravske županije broj zaposlenih povećao za 2.401 zaposlenu osobu. Kako smo i napomenuli u prethodnom zaključku vidljiv je rast zaposlenih u 2022. godini u odnosu na najbolju 2019. godinu prije COVID-a za 1.054 novo zaposlenih osoba što je rast za



3% u odnosu na 2019. godinu. Gospodarstvo Virovitičko – podravske županije je otporno i možemo konstatirati kako su većina poduzetnika zadržali postojeći broj zaposlenih osoba uz dodatno zapošljavanje i proširivanje poslovanja unatoč COVID krizi i ratu u Ukrajini.



4. OBRT

Zakon o obrtu definira obrt kao trajno i samostalno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičkih osoba, a u svrhu postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Iznimno obrt obavlja i trgovačko društvo koje obavlja jednu ili više djelatnosti ako to ne čini na industrijski način.

Obrti se dijele u tri kategorije:

- slobodni obrti za čije obavljanje se kao uvjet ne traži ispit o stručnoj osposobljenosti ili majstorski ispit,
- vezani obrti za čije se obavljanje traži ispit o stručnoj osposobljenosti, srednja stručna sprema ili majstorski ispit i
- povlašteni obrti koje obrtnik ili trgovačko društvo smije obavljati samo na temelju povlastice koju izdaje nadležno ministarstvo.

Zakon o obrtu prepoznaje tradicijske i umjetničke obrte za koje je potrebno posebno poznavanje zanatskih vještina i umijeća, te koji se obavljaju pretežno ručnim radom.

Temeljem Zakona o obrtu, na razini Republike Hrvatske osnovana je Hrvatska obrtnička komora koja predstavlja samostalno stručno-poslovnu organizaciju obrtnika osnovanu radi promicanja, usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa obrtnika pred državnim tijelima. Članstvo u Hrvatskoj obrtničkoj komori je obavezno.

Uz Hrvatsku obrtničku komoru na promicanju i zaštiti interesa obrtništva djeluje 20 područnih obrtničkih komora na razini županija i 116 udruženja obrtnika na razini gradova i općina. Svoj strukovni rad obrtnici organiziraju u sekcijama na razini udruženja obrtnika, te u cehovima na razini područnih obrtničkih komora i Hrvatske obrtničke komore. Na području županije djeluje Obrtnička komora Virovitičko-podravske županije dok na području županije djeluje četiri udruženja obrtnika (Udruženje obrtnika Virovitica, Slatina, Orahovica i Pitomača).

U Republici Hrvatskoj posluje 102.382 aktivnih obrta koji predstavljaju snažnu okosnicu obrtničkih aktivnosti usvajajući postojeće, razvijajući vlastite suvremene tehnologije proizvoda i usluga i čuvajući tradicijske obrte iz kojih su se razvili današnji obrti i oni koji nas tek čekaju u budućnosti.

Ukupan broj aktivnih obrta (obrti u radu, koji imaju privremenu obustavu i obrti bez početka rada) u Republici Hrvatskoj na dan 30. studenoga 2022. godine je 102.382 obrt, što je više za 11.644 obrta ili 12,83% u odnosu na 2020. godinu.

Županija zauzima sedamnaesto mjesto u Republici Hrvatskoj prema broju aktivnih obrta, što čini 1,34% u strukturi broja obrta u Republici Hrvatskoj.



Tablica 28. Broj obrta po županijama i stanju obrta

Redni broj	Županija	U radu	Privremene obustave	Bez početka	Ukupno aktivni obrti *	Index aktivni obrti
1	Zagrebačka županija	6410	37	14	6461	6,31
2	Krapinsko-zagorska županija	2978	15	4	2997	2,92
3	Sisačko-moslavačka županija	2627	8	7	2642	2,59
4	Karlovačka županija	2134	7	23	2164	2,11
5	Varaždinska županija	3296	26	5	3327	3,24
6	Koprivničko-križevačka	1853	9	5	1867	1,83
7	Bjelovarsko-bilogorska	1305	10	3	1318	1,29
8	Primorsko-goranska županija	9630	123	49	9802	9,58
9	Ličko-senjska županija	1180	15	7	1202	1,18
10	Virovitičko-podravski županija	1369	3	0	1372	1,34
11	Požeško-slavonska županija	1238	2	2	1242	1,21
12	Brodsko-posavska županija	2578	9	5	2592	2,53
13	Zadarska županija	5218	44	54	5316	5,20
14	Osječko-baranjska županija	5491	36	18	5545	5,41
15	Šibensko-kninska županija	3580	32	21	3633	3,54
16	Vukovarsko-srijemska	2544	15	7	2566	2,50
17	Splitsko-dalmatinska županija	12829	106	156	13091	12,79
18	Istarska županija	8805	67	37	8909	8,70
19	Dubrovačko-neretvanska	4391	29	80	4500	4,40
20	Međimurska županija	1525	17	1	1543	1,51
21	Grad Zagreb	20009	160	124	20293	19,82
	UKUPNO	10099	770	622	102382	100,00%

* obrti u radu, privremena obustava, bez početka

Izvor: OR-MINGOR (Obrtni registar, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja) stanje na dan 30.11.2022. godine

VLASNICI/ORTACI U AKTIVNIM OBRTIMA – STUDENI 2022.

Tablica 29. Zastupljenost po spolu

RH - VPŽ	UKUPNO	MUŠKI	ŽENE
Republika Hrvatska	102.997	66.171	36.826
Virovitičko-podravski županija	1.372	895	481

CEHOVSKI USTROJ U AKTIVNIM OBRTIMA - prosinac 2021. i listopad 2022..

Tablica 30. Brojno stanje po cehovima

CEH	VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	
	prosina 2021.	prosina 2022.
Proizvodno zanatstvo	150	183
Uslužno zanatstvo	595	606
Ugostiteljstvo i turizam	136	114
Trgovina	166	148
Prijevoz osoba i stvari	76	83
Ribarstvo, martikultura i poljodjelstvo	103	106
Frizeri, kozmetičari, njega tijela, fitness	108	117
UKUPNO :	1.334	1357



Tablica 31. Broj položenih majstorskih ispita

Godina	VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA
2016.	60
2017.	49
2018.	49
2019.	43
2020.	31
2021.	48
2022. – proljetni rok	22
UKUPNO:	302



5. IZVJEŠĆE O STANJU U POLJOPRIVREDI VIROVITIČKO- PODRAVSKE ŽUPANIJE U 2021. GODINI

Virovitičko-podravska županija svojom ukupnom površinom od 202.400 ha ubraja se u manje hrvatske županije, ali po svojim prirodnim uvjetima i geografskom položaju ima sve pretpostavke za svestrani razvoj i značajnu ulogu u društvenom i gospodarskom životu Republike Hrvatske.

Na području Virovitičko-podravske županije poljoprivredna djelatnost predstavlja najznačajniju gospodarsku granu utemeljenu na prirodnim i komparativnim prednostima – plodnom tlu i pogodnim klimatskim uvjetima koji omogućuju proizvodnju žitarica (osobito pšenice i kukuruza), industrijskog (šećerna repa) i aromatičnog bilja, uljarica, voća i grožđa, dok su pjeskovita tla pogodna za proizvodnju duhana i povrća.

Osnovni prirodni resurs Virovitičko-podravske županije je poljoprivredno zemljište, te šume i šumsko zemljište. Činjenica je da na području županije nema značajnijih i većih kapaciteta koji bi uvjetovali značajnija zagađenja okoliša, stoga je područje županije zanimljivo kao potencijalni rezervat za proizvodnju ekološki zdrave hrane.

Jedna od temeljnih karakteristika naše županije je da udio primarne poljoprivredne proizvodnje i prerađivačkih kapaciteta poljoprivrednih proizvoda (uključujući i proizvodnju fermentiranog duhana) iznosi približno 50 % društvenog proizvoda županije, te je u tom smislu udio poljoprivrede u društvenom proizvodu Virovitičko-podravske županije najveći među svim hrvatskim županijama.

5.1 Vlasnička i organizacijska struktura poljoprivrednog gospodarstva i zemljišta

Tablica 32. Kategorije korištenja zemljišta

Poljoprivredne površine (ha)	Korištenje zemljišta	Obradive površine (ha)	Privatno (ha)	Državno (ha)
Ukupno 116.751	Oranica	99.062	53.124	45.938
Privatno 65.278	Voćnjak	1.292	1.812	480
	Vinograd	2.134	356	1.778
Državno 57.255	Livada	12.126	4.434	7.692
	Ukupno	114.614	64.406	51.208

Izvor: IV izmjene i dopune Prostornog plana Virovitičko – podravske županije 2013. godine, Zavod za prostorno uređenje Virovitičko – podravske županije

Od ukupno 2.022,03 km², koliko iznosi površina Županije, oko 56,85% predstavlja brdski dio, a preostalih 43,15% je ravničarski dio.

Tablica 33. Poljoprivredne površine

Poljoprivredne površine (ha)		
Ukupno	Obradive	Ostale
116.751	114.614	2.137
4,08 %	3,81 RH	0,27 RH

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Virovitičko-podravske županije

U Virovitičko-podravskoj županiji ima ukupno 116.751 ha poljoprivrednih površina što predstavlja 4,08% od ukupnih poljoprivrednih površina Republike Hrvatske.

Od ukupno 116.751 ha poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu je 65.278 ha dok je 57.255 ha u državnom vlasništvu.



Tablica 34. Broj i zastupljenost (%) poljoprivrednih gospodarstava u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava prema tipologiji na dan 31.12.2021. godine

Tip	VPŽ	HR	udio VPŽ u RH
OPG I SOPG	6.219	163.780	3,80%
OPG i SOPG %	95,62%	96,31%	
OBRT	111	2.416	4,59%
OBRT %	1,71%	1,42%	
OSTALI	21	219	9,59%
OSTALI %	0,32%	0,13%	
Trgovačko društvo	140	3.285	4,26%
Trgovačko društvo %	2,15%	1,93%	
Zadruga	13	359	3,62%
Zadruga %	0,20%	0,21%	
Ukupno	6.504	170.059	3,82%
Ukupno %	100,00%	100,00%	

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, 31. prosinac 2021. godine

Podaci o zastupljenosti oblika poljoprivrednih gospodarstva po tipologiji ukazuju na nadmoć obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva u organizacijskoj strukturi Županije. U 2021. godini njihov je udio iznosio visokih 95,62% u ukupnim pravnim subjektima u djelatnosti poljoprivrede.

Tablica 35. Broj gospodarstava prema tipu na području Županije

Tip	2010.	2015.	2020.	2021.	Promjena 2010./2021. (%)
OPG (i SOPG)	8.997	7.148	6.290	6.219	-30,88%
Obrt	138	99	101	111	-19,57%
Trgovačko društvo	122	113	127	140	14,75%
Zadruga	52	22	13	13	-75,00%
Ostali	22	23	21	21	-4,55%
Ukupno	9.331	7.405	6.552	6.504	-30,30%

Izvor: Upravni odjel za gospodarstvo i poljoprivredu VPŽ

Na području Virovitičko-podravске županije najviše ima obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava kojih je 2021. godine bilo 6.219, imamo 111 obrta, trgovačkih društava 140 te 13 zadruga.

Tablica 36. Broj gospodarstava prema dobi nositelja gospodarstva u 2021. godini

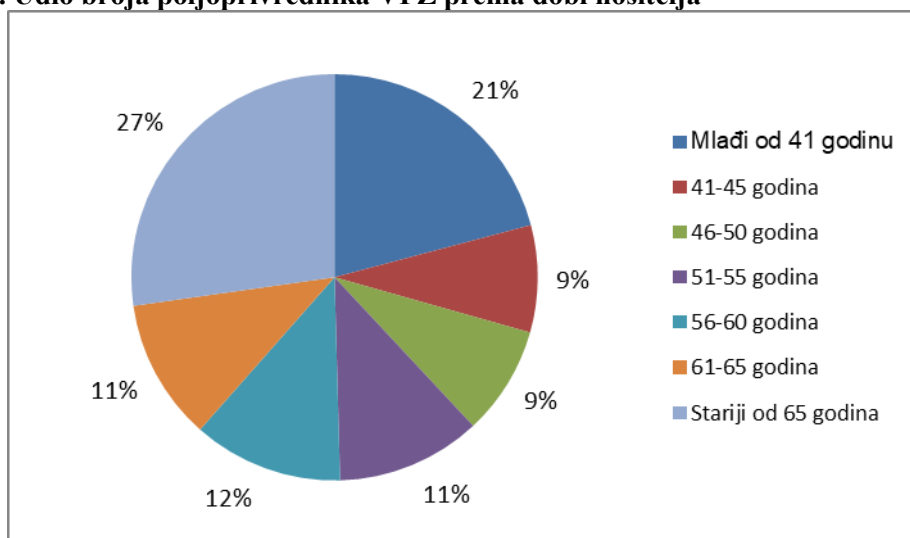
Dob nositelja gospodarstva	Broj gospodarstava
Mlađi od 41 godinu	1.357
41-45 godina	554
46-50 godina	564
51-55 godina	749
56-60 godina	777
61-65 godina	731
Stariji od 65 godina	1.772

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju



Broj poljoprivrednika u Virovitičko-podravskoj županiji, koji su mlađi od 41 godinu u 2021. godini je 1.357, u dobi od 41 do 45 godina je 554, od 46 do 50 je 564, od 51 do 55 je 749, od 56 do 60 je 777, od 61 do 65 je 731, a broj poljoprivrednika koji su stariji od 65 godina je 1.772.

Grafikon 5. Udio broja poljoprivrednika VPŽ prema dobi nositelja



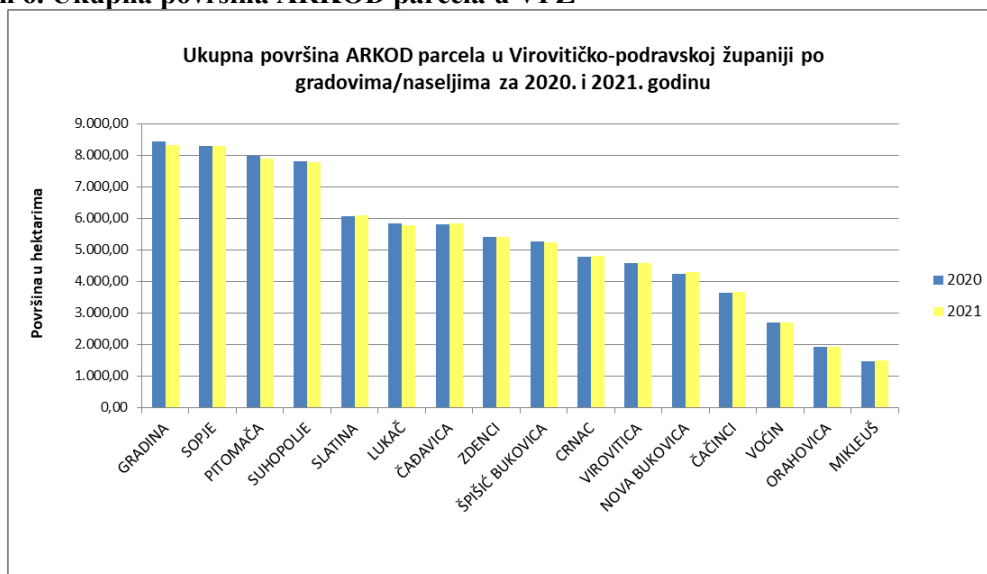
Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Dobna struktura poljoprivrednika u 2021.g. pokazuje da je najveći broj poljoprivrednika u dobi od 65 godina, a najmanji u dobi od 41-45 godina.

Udio mladih poljoprivrednika, odnosno poljoprivrednika u dobi do 41 godinu je 21%.

Udio poljoprivrednika u najpovoljnijim, zrelim, radnim godinama (od 40 do 55 godina) je 28,7%, što je relativno dobra struktura, jer zajedno s mladim poljoprivrednicima čini gotovo 50% ukupnog broja poljoprivrednika Županije

Grafikon 6. Ukupna površina ARKOD parcela u VPŽ



Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Ukupno je u ARKOD-u za Virovitičko-podravsku županiju u 2020. godini upisano 84.286,71ha površine, a 2021. godine 84.128,33 hektara.

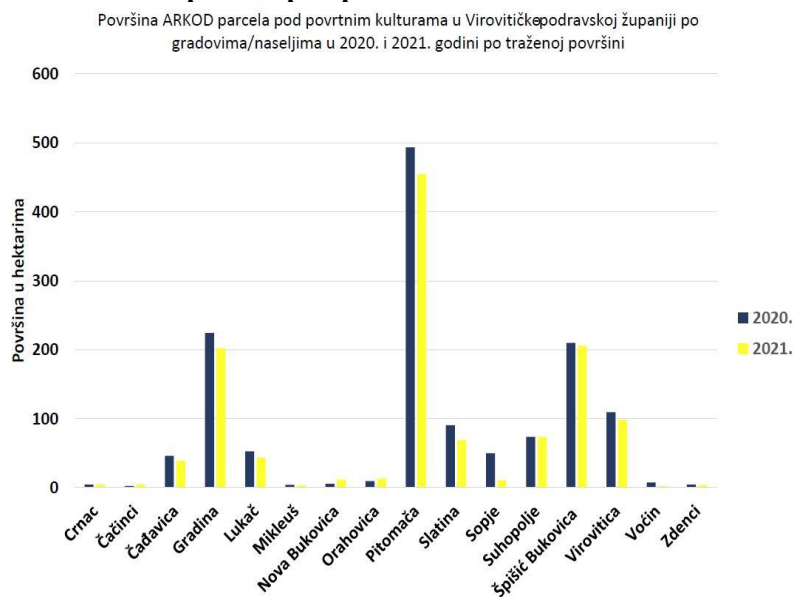
Površine upisane u ARKOD u 2020. godini iznosile su (84.286,71 ha), a u 2021. godini (84.128,33 ha).

U 2020. najviše površina je bilo smješteno u Gradini (8.440,70ha), Sopju (8.307,78 ha), Pitomači (7.988,16 ha) i Suhopolju (7.800,25 ha).



U 2021. godini najviše površina je smješteno u Gradini (8.337,56 ha), Sopju (8.308,85 ha), Pitomači (7.898,57 ha) i Suhopolju (7.796,04 ha).

Grafikon 7. Površina ARKOD parcela pod povrtnim kulturama u VPŽ



Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Ukupno je u ARKOD-u za Virovitičko-podravsku županiju u 2020. godini upisano 1.388,64 ha na kojima su se uzgajale povrtno kulture, dok je u 2021. godini upisano 1.295,77 ha, što znači da je došlo do određenog pada površina pod povrćem.

Najveći dio površina u 2020. godini na kojima se uzgaja povrće smješten je u Pitomači (493,14 ha), Gradini (224,35 ha), Špišić Bukovici (209,83 ha) te Virovitici (109,54 ha), dok je u 2021. godini najveći dio površina smješten u Pitomači (454,93 ha), Špišić Bukovici (205,78 ha), Gradini (202,1 ha) te Virovitici (98,34 ha).

Grafikon 8. Površina ARKOD parcela pod staklenicima u VPŽ



Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Površine poljoprivrednog zemljišta u Virovitičko-podravskoj županiji, odnosno površine parcela staklenika na oranicama bilježe rast, što uvjetuje i rast prinosa nekih kultura u proizvodnji povrća. Ovakav rast možemo promatrati u kontekstu sve značajnijeg rasta potpora po hektaru, ali i okrupnjavanja zemljišta za koje se podnose jedinstveni zahtjevi za potpore.



Površine upisane u ARKOD-u bilježe porast u 2021. Najviše površina je smješteno u Pitomači (41,54%) i Špišić Bukovici (34,86%).

5.2 Klimatske prilike koje utječu na poljoprivredu

Jedan od čimbenika koji utječe na poljoprivrednu proizvodnju Županije je voda, čiji glavni izvor su oborine. Prosječna godišnja količina oborina na području Županije je oko 850mm. U višim, brdskim područjima prosječno godišnje padne oko 1.000mm, dok u nižim područjima prosječno godišnje padne oko 800mm. Najkišovitija razdoblja su u svibnju, lipnju i siječnju, dok je najsnježniji mjesec siječanj (prosječan broj dana u godini sa snijegom oko 33 dana). Kasne proljetne i rane jesenje dane karakterizira temperatura zraka ispod 0°C; Pojava mraza moguća je do prve polovice svibnja, a prve pojave su moguće već u drugoj polovici rujna. Prosječna vlažnost zraka se kreće od 75% do 80%. Prosječni gubitci vode na isparavanje stabljike kreću se od 1mm (u proljeće i jesen) do 2mm (u ljeto), najsunčaniji mjesec je srpanj, dok je mjesec s najmanje sunčanih sati prosinac. Prosječan broj sati sijanja sunca je oko 1.341 sat. Županiju karakterizira humidna klima (perhumidna klima – zimski mjeseci; humidna, topla i blaga – vegetacijsko razdoblje); Siječanj ima hladnu klimu, veljača, ožujak, studeni i prosinac svježju klimu, travanj, svibanj, rujna i listopad blagu klimu, dok lipanj, srpanj i kolovoz imaju toplu klimu.

PRIRODNE NEPOGODE 2022.

1. SUŠA - datum proglašenja 10. kolovoz 2022.

Grad/Općina	Iznos oštećenja
CRNAC	27.009.072,98
ČAČINCI	9.479.405,93
ČAĐAVICA	24.398.502,74
LUKAČ	29.895.315,49
GRADINA	48.598.617,64
MIKLEUŠ	5.816.310,04
NOVA BUKOVICA	20.592.330,45
ORAHOVICA	9.610.327,54
PITOMAČA	41.830.444,71
SLATINA	17.952.593,66
SOPJE	43.517.244,97
SUHOPOLJE	49.607.473,00
ŠPIŠIĆ BUKOVICA	48.890.356,35
VIROVITICA	20.678.336,39
VOĆIN	5.196.564,06
ZDENCI	19.653.307,58
UKUPNO	422.726.203,53

2. OLUJNI VJETAR – datum proglašenja 23. rujna 2022.

Grad/Općina	Iznos oštećenja
CRNAC	1.232.974,17
NOVA BUKOVICA	6.155.208,58
ŠPIŠIĆ BUKOVICA	2.489.912,00
UKUPNO	9.878.094,75



3. TUČA – datum proglašenja 26. rujan 2022.

Grad/Općina	Iznos oštećenja
SLATINA	503.850,40
UKUPNO	503.850,40

Ukupna procijenjena šteta od prirodnih nepogoda na području Virovitičko-podravske županije u 2022. Godini iznosi 433.108.148,68 kuna.

5.3 Projekti navodnjavanja na području Virovitičko-podravske županije

- **SN Kapinci – Vaška I. faza** 1.260 ha – izgrađen i u funkciji – zahvat iz Drave; vrijednost projekta je 87.500.000,00 kn

- **SN Đolta I. faza** 182 ha – izgrađen i u funkciji – zahvat iz 2 bunara; vrijednost projekta je 8.000.000,00 kn

- **SN Novi Gradac – Detkovac** 750 ha – izgrađen i u funkciji – zahvat iz Drave; vrijednost projekta je 43.100.000,00 kn

- **SN Kapinci – Vaška II. faza** 568 ha – u izgradnji, dovršetak u 2022. – proširenje sustava, zahvat iz Drave; vrijednost projekta je 37.000.000,00 kn

- **SN Lukač I. faza** 447 ha – ishođena lokacijska dozvola – zahvat iz Drave; ishođenje građevinske dozvole planira se sredinom 2022.; procijenjena vrijednost projekta iznosi 60.000.000,00 kn

- **SN Đolta II. faza** 230 ha – izdana je lokacijska dozvola – zahvat iz bunara; ishođenje građevinske dozvole planira se u prvoj polovici 2023.; procijenjena vrijednost projekta iznosi 8.000.000,00 kn

- **SN Čadavica** 2.145 ha – izrađena je preinvesticijska studija – tijekom 2023. planirana je izrada idejnog projekta za I. fazu obuhvata, te ishođenje lokacijske dozvole za I. fazu obuhvata od 769 ha; ukupna procijenjena vrijednost projekta (I.+II. faza) iznosi 150.000.000,00 kn

- **SN Zdenci** 2.665 ha – izrađena je preinvesticijska studija – tijekom 2023. planirana je izrada idejnog projekta za I. fazu obuhvata; ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 300.000.000,00 kn

- **SN Čačinci-Crnac** 2.129 ha – izrađena je preinvesticijska studija – tijekom 2023. planirana je izrada idejnog projekta za I. fazu obuhvata; ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 250.000.000,00 kn

Izgradnjom planiranih sustava navodnjavanja, na području Virovitičko-podravske županije biti će oko 10.376 ha neto navodnjavane površine.

Ukupna procijenjena vrijednost projekata sustava navodnjavanja je oko 943.600.000,00 kn

Sustavi navodnjavanja u radu:

a) Sustav navodnjavanja Kapinci-Vaška

Sustav navodnjavanja Kapinci – Vaška projektiran je na neto površini poljoprivrednog zemljišta od 1260,11 ha. Crpna stanica instaliranog kapaciteta 900 l/s glavni je objekt sustava navodnjavanja u kojoj su smješteni crpni agregati (4 crpke 200 l/s s hidroblokom 100 l/s) s pripadajućom hidromehaničkom i elektrotehničkom opremom. Zaključno, sveukupno je položeno 38.901,30 m cjevovoda u svrhu navodnjavanja cijelog područja, te je izvedeno 323 hidranata nazivnog promjera DN 100. Interes za korištenje sustava navodnjavanja u 2021.g. iskazalo je 20 korisnika koji unutar obuhvata sustava



navodnjavanja obrađuju oko 500 ha, dok je u 2022. godini navodnjavalo 25 korisnika koji unutar obuhvata sustava navodnjavanja obrađuju oko 650 ha.

b) Sustav navodnjavanja Đolta I. faza

Planirani sustav za navodnjavanje obuhvaća građevine:

- Bunare/Zdence B-1 i B-2,
- Cjevovod za navodnjavanje ukupne duljine 7.312,80 m.

Planirani sustav za odvodnju oborinskih voda obuhvaća:

- Pet kanala širine dna 0,60 m, stranica u nagibu 1:1,5, i dubine od 0,5 do 1,0 m uvećano za 30cm rezervne visine ukupne duljine.

Na cjevovodima za navodnjavanje predviđeni su mjesta priključaka DN 80 mm na maksimalnim razmacima 80 – 120 m.

Izgradnja sustava javnog navodnjavanja Đolta – I. faza, prijavljena je na Natječaj za provedbu podmjere 4.3. "Potpora za ulaganja u infrastrukturu vezano uz razvoj, modernizaciju i prilagodbu poljoprivrede i šumarstva", provedba tipa operacije 4.3.1. "Investicije u osnovnu infrastrukturu javnog navodnjavanja". Za projekt SN Đolta I. faza, vrijednosti 12.421.215,48 kn, dobivena je Odluka o prihvatljivosti te je Ugovor o financiranju sklopljen s APPRRR 11.5.2017.

Ukupni trošak projekta nakon provedenih nabava iznosi 7.252.458,99 kuna.

Neto površina navodnjavanja iznosi 182 ha. Interes za korištenje sustava navodnjavanja u 2021.g. iskazalo je 2 korisnika koji unutar obuhvata sustava navodnjavanja obrađuje oko 165 ha. Interes za korištenje sustava navodnjavanja u 2022.g. iskazalo je 3 korisnika koji unutar obuhvata sustava navodnjavanja obrađuje 182 ha.

c) Sustav navodnjavanja Novi Gradac-Detkovac

Područje projekta navodnjavanja „Novi Gradac-Detkovac“ prostire se na bruto površini oko 910 ha (neto površina iznosi 750 ha), a nalazi se na području općina Gradina (k.o. Rušani) i Lukač (k.o. Budrovac Lukački).

Izgradnja sustava navodnjavanja Novi Gradac-Detkovac prijavljena je na Natječaj za provedbu podmjere 4.3. "Potpora za ulaganja u infrastrukturu vezano uz razvoj, modernizaciju i prilagodbu poljoprivrede i šumarstva", provedba tipa operacije 4.3.1. "Investicije u osnovnu infrastrukturu javnog navodnjavanja".

Za projekt SN Novi Gradac – Detkovac, vrijednosti 43.113.195,00 kn, dobivena je Odluka o prihvatljivosti te je Ugovor o financiranju sklopljen s APPRRR 11.5.2017. godine.

Neto površina navodnjavanja iznosi 750 ha. Sustav je pušten u probni rad u 2021.g. i koristio ga je 1 korisnik, dok je interes za korištenje sustava navodnjavanja u 2022.g. porastao na 5 korisnika koji u obuhvatu sustava koriste ukupno 216 ha.

Sustavi navodnjavanja u izgradnji:

a) Sustav navodnjavanja Kapinci-Vaška II faza

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta SN Kapinci – Vaška II faza je 568 ha. Područje proširenja sastoji se od dva dijela – sjevernog, uz naselje Novaki, površine 128 ha i južnog, uz naselje Višnjica, površine 440 ha.

U listopadu 2018. ishođena je pravomoćna građevinska dozvola, a projekt je prijavljen na Natječaj za provedbu podmjere 4.3. "Potpora za ulaganja u infrastrukturu vezano uz razvoj, modernizaciju i prilagodbu poljoprivrede i šumarstva", provedba tipa operacije 4.3.1. "Investicije u osnovnu infrastrukturu javnog navodnjavanja" te je u prosincu 2019. godine sklopljen Ugovor o sufinanciranju na iznos 36.907.325,00 kuna.

Sustav navodnjavanja "Kapinci-Vaška" projektiran je tako da osigurava vodu za navodnjavanje svakom korisniku na vlastitoj parceli (maksimalna udaljenost do priključka na hidrant je 80 m do 100 m) u dovoljnoj količini i pod radnim tlakovima za priključak tifona, minirasprskivača i sustava "kap po kap". Cjelokupni sustav od zahvata vode rijeke Drave do hidranata za priključak uređaja za navodnjavanja na tabli je zatvoren i ukopan, odnosno pod kontrolom je korisnika navodnjavanja. Projekt je trenutno u fazi



izgradnje, radovi su započeli u svibnju 2021, a do danas je izvedeno oko 85 % radova. Planirani završetak radova je travanj 2023. godine.

Sustavi za koje je u tijeku izrada projektno-tehničke dokumentacije:

a) Sustav navodnjavanja Lukač

Tijekom 2014. provedena je anketa zainteresiranih korisnika javnih sustava navodnjavanja na području Općine Lukač. Na osnovu prikupljenih podataka određeno je područje obuhvata budućeg sustava navodnjavanja na ukupnoj površini od oko 1000 ha. Područje obuhvata podijeljeno je na 2 faze od kojih 1. faza pokriva 447 ha neto površine, a 2. faza pokriva oko 500 ha. Područje obuhvata sastoji se od velikih okrupljenih parcela pa sve do manjih parcela veličine nekoliko hektara. Za projekt je ishoda lokacijska dozvola. Projekt je trenutno u fazi izrade Glavnog projekta, Izvedbenog projekta i tender dokumentacije za I. fazu projekta.

b) Sustav navodnjavanja Đolta II. faza

Obzirom na zainteresiranost poljoprivrednika, pokrenut je projekt sustava navodnjavanja Đolta II. faza. Za projekt je izrađen Idejni projekt te je ishoda lokacijska dozvola. Neto obuhvat sustava iznosi 230 ha, a vrijednost projekta je oko 8.000.000,00 kn.

c) SN Čadavica 2.145 ha

Izrađena je preinvesticijska studija – tijekom 2023. planirana je izrada idejnog projekta za I. fazu obuhvata, te ishoda lokacijske dozvole za I. fazu obuhvata od 769 ha; ukupna procijenjena vrijednost projekta (I.+II. faza) iznosi 150.000.000,00 kn.

d) Sustav navodnjavanja Zdenci

Izrađena je preinvesticijska studija – tijekom 2023. planirana je izrada idejnog projekta za I. fazu obuhvata; ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 300.000.000,00 kn.

e) Sustav navodnjavanja Čačinci-Crnac

Izrađena je preinvesticijska studija – tijekom 2023. planirana je izrada idejnog projekta za I. fazu obuhvata; ukupna procijenjena vrijednost projekta iznosi 250.000.000,00 kn.

5.4. Povrtlarstvo

Tablica 37. Proizvodnja povrća na području Virovitičko – podravske županije u 2020., 2021. i 2022. godini

Povrće	2020.		2021.		2022.	
	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG
Paprika	311,32	363	326,62	348	275,66	302
Miješani nasad povrća	122,84	1.206	131,24	1.219	129,68	1.181
Grah	218,43	281	197,5	234	127,88	195
Kupus	150,76	174	107,86	130	108,85	122
Krumpir	105,93	171	65,76	140	81,50	149
Tikva i tikvice	65,04	130	66,42	134	65,66	127
Patlidžan	33,67	91	41,11	94	28,94	72
Krastavci i kornišoni	30,07	165	26,67	143	27,37	147
Luk	22,5	73	23,21	67	24,34	68
Rajčica	21,39	112	24,65	115	24,00	103
Grašak	2,27	12	2,27	9	20,66	10
Mrkva	3,37	17	3,89	16	18,10	13



Cikla	11,47	7	11,26	7	13,48	4
Salata	11,3	30	8,35	15	12,00	25
Kelj	21,98	36	19,58	28	9,33	20
Peršin	4,16	20	3,56	15	6,97	11
Češnjak	7,24	16	5,8	19	3,80	10
Ostalo povrće	21,04		37,98		273,85	225
Ukupno:	1.250,04	3.012	1.190,12	2.845	1.252,07	2.784

Izvor: APPRRR, ISAP-Zahtjevi za poticaj po proizvodnoj površini/skupni. Napomena: Jedno PG može imati više kultura na istoj ARKOD parceli i kao takvo je pribrojano kod svake kulture.

Iz tablice se vidi da je značajna zastupljenost proizvodnje povrća. Od ukupnog broja površina na proizvodnju povrća u Virovitičko – podravskoj županiji u 2022.g. otpada 1,50%. Izvjesno je da povrtlarstvo zauzima značajno mjesto u Županiji. Njezin zapadni dio naročito je poznat po proizvodnji paprike. Paprika se proizvodi na 275,66 ha što čini 22,02 % ukupnih površina pod povrćem. Nakon paprike po količini slijede: grah na 127,88 ha, kupus na 108,85 ha, krumpir na 81,50 ha, te ostale povrtlarske kulture sa znatno manjim udjelom površine.

5.5 Biljna proizvodnja

Tablica 38. Korištenje oraničnih površina u Virovitičko podravskoj županiji

Kulture	2020.		2021.		2022.	
	Površina (ha)	Udio u ukupnim površinama	Površina (ha)	Udio u ukupnim površinama	Površina (ha)	Udio u ukupnim površinama
Žitarice	38.233,22	62,89	45.618,36	63,57	44.430,06	62,07
Soja	7.879,02	12,96	10.342,13	14,41	11.405,18	15,93
Uljarice	7.081,82	11,65	7.442,87	10,37	7.702,34	10,76
Kamilica	3.229,90	5,31	4.137,89	5,76	4.172,10	5,83
Duhan	2.882,51	4,74	2.796,01	3,89	2.375,83	3,32
Povrće	1.250,04	2,06	1.190,12	1,66	1.252,07	1,75
Šećerna repa	234,4	0,39	244,7	0,34	243,63	0,34
UKUPNO	60.790,91	100	71.772,08	100	71.581,21	100,00

Izvor: APPRRR – ISAP Zahtjevi za poticaj po proizvodnoj površini

Prema Jedinstvenom zahtjevu koji se podnosi Agenciji za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za odobravanje isplate potpora po hektaru, ali i po kulturi za koje se odobravaju proizvodno vezane potpore, najznačajnije površine su pod žitaricama 62,07%. Na oranicama Županije koje čine najveći dio obradivih poljoprivrednih površina prevladavaju žitarice, soja i uljarice.

U 2022. godini najviše zahtjeva za regionalnim plaćanjem podneseno je za žitarice. Od ukupnih površina koje su obuhvaćene regionalnim plaćanjem čak 62,07 % otpada na žitarice, 15,93 % na soju, 10,76 % otpada na uljarice, slijedi kamilica sa 5,83 %, duhan sa 3,32 %, povrće sa 1,75 % i šećerna repa sa 0,34%. Županija ima vrlo visok udio zasijanih površina u Hrvatskoj namijenjenim proizvodnji duhana te kamilice.



5.6 Žitarice

Tablica 39. Važnije žitarice zasijane u Virovitičko – podravskoj županiji u 2020., 2021. i 2022. godini

Žitarice	2020.		2021.		2022.	
	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG
Kukuruz	21.016,24	3.974	25.071,92	4.183	23.165,12	4.084
Pšenica	11.803,58	1.628	13.928,01	1.803	14.527,52	1.913
Ječam	3.343,60	1.394	4.439,80	1.438	4.391,39	1.446
Zob	960,51	788	1.194,29	812	1.057,29	771
Tritikale	713,31	593	774,13	608	697,33	524
Raž	272,48	27	47,04	15	313,32	35
Ostale žitarice	65,25		139,25		177,72	16
Heljda	54,08	13	21,93	6	83,40	11
Sirak	4,17	2	1,99	1	16,96	1
Ukupno	38.233,22	8.431	45.618,36	8.866	44.430,06	8.801

Izvor: APPRRR, ISAP-Zahtjevi za poticaj po proizvodnoj površini

U Županiji preteže proizvodnja žitarica (kukuruz, pšenice, ječma i zobi). Sa žitaricama je zasijano oko 53,36% obradivih površina. Najveći broj poljoprivrednih gospodarstava uzgaja kukuruz i pšenicu, slijedi ječam, zob i titikal.

5.7 Uljarice

Tablica 40. Važnije uljarice zasijane u Virovitičko – podravskoj županiji u 2020., 2021. i 2022. godini

Uljarice	2020.		2021.		2022.	
	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG
suncokret	2.971,35	607	3.445,16	643	5.021,34	920
uljana repica	4.050,66	459	3.947,44	351	2.640,14	259
tikva uljanica	59,81	41	50,27	34	40,86	29
UKUPNO:	7.081,82	1.107	7.442,87	1.028	7.702,34	1.208

Izvor: APPRRR, ISAP-Zahtjevi za poticaj po proizvodnoj površini/skupni. Napomena: Jedno PG može imati više kultura na istoj ARKOD parceli i kao takvo je pribrojano kod svake kulture, kao i parcela

Otpriblike 9,25% od ukupnih površina otpada na uljarice. U odnosu na 2021. godinu u 2022. godini se povećao broj površina zasijanih uljaricama. Od svih uljarica najviše je zasijano suncokretom odnosno 65,19% od ukupnih površina pod uljaricama



5.8 Voćarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo

Tablica 41. Proizvodnja voćnih vrsta i vinove loze na području Virovitičko – podravske županije u 2020., 2021. i 2022. godini

Kultura	2020.	2021.	2022.
	Površina (ha)	Površina (ha)	Površina (ha)
Lijeska	1.022,10	1.179,14	1.356,87
Orah	310,92	403	405,03
Plemenita vinova loza	424,16	-	369,52
Jabuke	166,72	160,61	151,62
Miješani nasad voćnih vrsta	111,92	146,02	144,45
Šljive	115	112,79	113,86
Breskve	55,33	52,92	50,42
Aronija	33,02	31,31	29,66
Višnja	36,03	44,94	28,95
Jagode	30,03	30,85	27,59
Trešnja	21,51	24,19	23,37
Kruške	14,39	16,55	15,74
Šipak	2,36	8,65	12,40
Nektarine	7,13	8,67	7,32
Kesten	5,05	6,43	7,23
Kupina	2,89	2,23	2,46
Borovnica	1,93	1,93	2,21
Malina	2,37	2,46	1,44
Ribiz	1,68	1,04	1,07
Marelica	3,25	1,56	1,00
Dunja	0,69	1,03	0,78
Goji	0,3	0,25	0,25
Bazga	0,22	0,22	0,22
Badem	0,17	0,09	0,09
Ukupno:	2.361,50	2.236,88	2.753,53

Izvor: APPRRR, ISAP-Zahtjevi za poticaj po proizvodnoj površini/skupni. Napomena: Jedno PG može imati više kultura na istoj ARKOD parceli i kao takvo je pribrojano kod svake kulture.

U 2022. godini prijavljeno je više od 500 ha površina u voćarskoj proizvodnji u odnosu na 2021. godinu. Najviše površina je pod lijeskama (1.356,87 ha), slijede orasi (405,03 ha), jabuke (151,62 ha), šljive (113,86 ha) i breskve (50,42 ha). Na području Virovitičko – podravske županije u 2022. godini prema podacima APPRRR, Zahtjevi za izravna plaćanja po proizvodnoj površini, na površini od 369,52 ha uzgaja se Plemenita vinova loza.



5.9 Stočarstvo

Tablica 42. Jedinствени registar domaćih životinja (kom) na dan 31. prosinac 2021. godine

Opis	Broj posjednika – fizičkih i pravnih osoba koje uzgajaju navedene kategorije životinja u VPŽ	Ukupno grla 31. prosinac 2021. VPŽ	Ukupno grla RH 31. prosinac 2021.
Broj goveda svih kategorija	360	20.071	426.549
Ovce	769	25.523	705.134
Koze	154	1.471	85.039
Svinje	3.847	38.561	1.321.734
Konji	142	566	28.707
Magarci	17	86	5.243

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće za 2021. godinu

Godišnje izvješće Hrvatske poljoprivredne agencije pokazuje trenutno brojno stanje goveda, ovaca, svinja, koza, konja i magaraca u Virovitičko – podravskoj županiji. Udio navedenih kategorija životinja u Virovitičko – podravskoj županiji u odnosu na RH je nizak, a iznosi 4,71 % za goveda, 2,92 % za svinje, 3,62 % za ovce, 1,73 % za koze, 1,97 % konji i za magarce 1,64 %.

U stočarstvu je važan organiziran uzgojno-seleksijski rad radi genetskog unaprjeđenja populacije. Vođenje matičnih knjiga, kontrola proizvodnih svojstava, odabir najboljih grla za unaprjeđenje i razvoj stočarstva predstavljaju osnovne preduvjete za razvoj uzgojno-seleksijskog rada u Virovitičko – podravskoj županiji.

Uzgojno – seleksijskim radom nastoji se zaštititi i konzervirati pasmine pojedinih vrsta životinja kao jedinstveni genetski resurs u okviru svjetskog programa očuvanja biološke raznolikosti populacija, zbog ekonomskih, znanstvenih i kulturnih interesa.

5.10 Govedarstvo

Tablica 43. Pasmine krava u Virovitičko-podravskoj županiji u 2021. godini

Mliječne i kombinirane	Mesne	Izvorne	Križanci	Ukupno
3.313	641	15	676	4.645

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće 2021.

Tablica 44. Mesne i izvorne pasmine krava u 2021. godini

Pasmina	Stada	Krave
Charolais	10	240
Hereford	6	101
Limousin	13	98
Angus	7	167
Slavonsko srijemski podolac	2	15

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće 2021.

Na obim i vrijednost govedarske proizvodnje, kao najvažnije grane stočarstva utječe više čimbenika broj goveda, kapacitet proizvodnje (u uskoj vezi sa pasminskim sastavom), klimatski čimbenici-poljoprivredne površine, razvijenost zemlje u cjelini-gospodarska snaga i drugi čimbenici. Prema godišnjem izvješću Hrvatske poljoprivredne agencije u Virovitičko – podravskoj županiji u 2021. godini bilo je ukupno 23.587 goveda od čega 4.645 krava. Kod najvećeg broja uzgajivača simentalna pasmina najzastupljenija je pasmina u Virovitičko podravskoj županiji, a iza nje slijedi Holstein pasmina. Od mesnih pasmina krava u Virovitičko-podravskoj županiji najzastupljenije su Charolais, Hereford i Angus pasmine.



Tablica 45. Veličina stada u Virovitičko podravskoj županiji u 2021. godini

Veličina stada	Stada	Krave
<6	372	681
6 – 10	58	450
11 – 30	63	1195
31 – 100	30	1394
101 – 250	2	230
> 251	2	695
Ukupno	527	4645

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće 2021.

Što se tiče veličine stada u Virovitičko-podravskoj županiji najzastupljenija su manja stada do 6 krava u stadu. Takvih stada je ukupno 372, a broje ukupno 681 kravu.

5.11 Svinjogojstvo

Tablica 46. Broj rasplodnih svinja pod kontrolom proizvodnosti i uzgojnim organizacijama u Virovitičko podravskoj županiji na dan 31.12.2021.

Pasmina	Nerastovi	Krmače
Landras	5	35
Veliki Jorkšir	2	3
Durok	1	7
Crna Slavonska	13	271
Mangulica	1	10
Ukupno:	22	326

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće 2021. godine

Ukupan broj krmača u Republici Hrvatskoj na kraju 2021. godine iznosio je 81.000, što je smanjenje od 8% u odnosu na 2020. godinu. U kontrolu proizvodnosti uključeno je 29.723 uzgojno-valjanih krmača, što je smanjenje za 1%. Oko 84% krmača u kontroli proizvodnosti uzgaja se na velikim farmama, a 16% na obiteljskim gospodarstvima. U Virovitičko – podravskoj županiji zabilježen je broj svinja temeljem godišnje dojave brojnog stanja svinja od 11.806 svinja od čega u kontroli proizvodnosti se nalazi 326 krmača. Prema godišnjem izvješću Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu za 2021. godinu vidljivo je da su na području Virovitičko – podravske županije pod kontrolom proizvodnosti i uzgojnim organizacijama zastupljene četiri pasmine svinja, Crna Slavonska svinja, Landras, Durok i Veliki Jorkšir.

Tablica 47. Broj uzgajivača i prosječan broj krmača po uzgajivaču na obiteljskim gospodarstvima

Broj krmača	do 5	6 - 9	10 - 19	20 i više	ukupno
Broj uzgajivača	6	3	5	3	17

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće 2021.

Što se tiče broja krmača po uzgajivaču na području Virovitičko-podravske županije najviše je zastupljeno uzgajivača koji imaju do 5 krmača.

Tablica 48. Promet svinja u Virovitičko – podravskoj županiji

Promet između gospodarstava	Promet svinja u klaonice	Uvoz	Izvoz
Odlazaka: 10.941 Dolazaka: 8.238	Odlazaka: 6.079 Dolazaka: 16.765	2.534	2.053



Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće 2021. Godine

Temeljem godišnjeg izvješća za 2021. godinu od strane Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu podaci o prometu svinja koje su išle u klaonice pokazuje broj od 6.079 svinja od čega je uvezeno 2.534 svinje, a izvezeno 2.053 svinja.

5.12 Ovčarstvo

Tablica 49. Broj uzgojno valjanih ovaca i broj uzgajivača upisanih u upisnik uzgajivača uzgojno valjanih ovaca u Virovitičko – podravskoj županiji od 2020. do 2021. godine

Godina	2020.	2021.
Broj uzgojno valjanih ovaca VPŽ	727	761
Broj uzgojno valjanih ovaca RH	48.923	44.229
Broj uzgajivača na području VPŽ	4	6
Broj uzgajivača na području RH	430	394

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće 2021. Centar za stočarstvo – Ovčarstvo, kozarstvo i male životinje

Podaci o brojnom stanju ovaca prikupljeni su iz Centra za stočarstvo pri hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu. Na području Virovitičko – podravske županije u 2021. godini zabilježeno je ukupno 22.120 grla ovaca na 779 gospodarstava.

Prethodna tablica prikazuje kako se broj uzgojno valjanih ovaca u odnosu na 2020. godinu povećao. U 2021. godini na području Virovitičko podravske županije ima 761 grlo uzgojno valjanih ovaca.

Tablica 50. Pasminski sastav uzgojno valjanih ovaca u Virovitičko-podravskoj županiji

Pasmina	Broj ovaca	Broj šilježica	Broj ovnova	Ukupno grla
Lacaune	420	147	24	591
Romanovska ovca	85	28	17	130
Clun Forest	13	7	2	22

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće 2020. Centar za stočarstvo – Ovčarstvo, kozarstvo i male životinje

Gledajući po pasminama, najviše pripada pasmini Lacaune 420 ovaca, 147 šilježica i 24 ovna, slijedi Romanovska ovca sa 85 ovaca, 28 šilježica i 17 ovnova, Clun Forest sa 13 ovaca, 7 šilježica i 2 ovna.

5.13 Uzgoj kopitara

Tablica 51. Broj registriranih vlasnika kopitara i broj registriranih aktivnih kopitara u Virovitičko – podravskoj županiji u 2021. godini

Područje	Vrsta kopitara		Ukupni broj vlasnika kopitara	Ukupni broj posjednika kopitara
	Konji	Magarci		
VPŽ	584	86	167	161
RH	28.970	5269	7.250	7.094

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće 2021. godine, Centar za stočarstvo - Kopitari

Ukupan broj kopitara registriranih u 2021. godini u Središnjem registru kopitara iznosi 34.276 grla. U kopitare spadaju konji, magarci, mule i zebre. U 2021. godini na području Virovitičko – podravske županije bilo je 584 konja i 86 magaraca.

Prema posljednjim podacima Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu u Virovitičko – podravskoj županiji bilo je 161 posjednik kopitara upisan u Središnji registar kopitara.



Tablica 52. Najzastupljenije pasmine konja u Virovitičko – podravskoj županiji u 2021. godini

Pasmina	Broj grla		Broj vlasnika	
	VPŽ	RH	VPŽ	RH
Hrvatski hladnokrvnjak	214	9.635	43	1.255
Lipicanac	19	2.218	10	809
Hrvatski Posavac	19	7.121	6	738

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće 2020. godine, Centar za stočarstvo - Kopitari

Na području Županije ima najviše Hrvatskog hladnokrvnjaka. Na području Županije 43 uzgajivača uzgajaju 214 grla Hrvatskog hladnokrvnjaka u čistoj krvi.

5.14. Pčelarstvo

Tablica 53. Broj pčelinjih zajednica u Virovitičko – podravskoj županiji

Pašna godina	Broj pčelinjih zajednica u Virovitičko-podravskoj županiji
2017.	25.219
2018.	24.039
2019.	27.205
2020.	31.650
2021.	31.022
2022.	32.816

Izvor: Hrvatski pčelarski savez

Virovitičko-podravska županija je poznata po proizvodnji meda te slovi kao najslađa hrvatska županija. Na području županije djeluje pet pčelarskih udruga sa značajnim brojem pčelara.

Pčelarske udruge na području županije su:

- Udruga pčelara Virovitica
- Udruga pčelara Lipa Slatina
- Udruga pčelara Papuk Voćin
- Pčelarska udruga Pčelica Orahovica
- Pčelarska udruga Bagrem Pitomača

U 2022. godini na području Virovitičko-podravske županije evidentirana su 274 aktivna pčelara koji su članovi gore navedenih udruga.

Iz gore navedene tablice vidi se tendencija rasta broja pčelinjih zajednica što znači da pčelari s područja županije idu ka proširenju svojih pčelinjaka te proizvodnje meda i pčelinjih proizvoda općenito. Tako je u periodu od 2017. – 2022. godine broj pčelinjih zajednica porastao za 7.597 pčelinjih zajednica što predstavlja porast ukupnog broja pčelinjih zajednica na području županije za 30% u posljednjih pet godina.

5.15 Ljekovito bilje

Tablica 54. Važnije vrste ljekovitog bilja u Virovitičko – podravskoj županiji u 2020., 2021. i 2022. g. godini

Kultura	2020.		2021.		2022.	
	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG
Kamilica	3.429	349	4.138	361	4.172,10	347
Lavanda	3	5	1	4	1	3
Ukupno	3.432	354	4.139	365	4.173	355

Izvor: APPRRR – ISAP Zahtjevi za poticaj po proizvodnoj površini

Od ljekovitog bilja najzastupljenija kultura u Virovitičko-podravskoj županiji je kamilica koja je 2022. godine zasijana na 4.172 hektara, a njezinom se proizvodnjom trenutno bavi 347 poljoprivrednih



proizvođača. Osim kamilice, u Hrvatskoj se sije smilje, menta, kadulja, matičnjak, maslačak, anis, crni i bijeli sljez, stolisnik, bosiljak, origano, lovor, pelin, neven, gavez i druge.

Ako govorimo o najvećim proizvođačima ljekovitog bilja u Republici Hrvatskoj, njih 6 dolazi iz Virovitičko-podravске županije od kojih je na prvom mjestu DAM d.o.o. s gotovo 1.320 ha pod ljekovitim biljem, na drugom Spider grupa iz Pitomače s 866 ha na trećem Proxima herbs iz Gradine sa 610 ha.

5.16. Proizvodnja duhana

Tablica 55. Proizvodnja duhana gospodarskih subjekata Virovitičko-podravске županije

Tvrtka	2016. godina		2017. godina		2018. godina		2019. godina		2020. godina		2021. godina		Indeks 2021./2020.	
	ha	tona	ha	tona	ha	tona	ha	tona	ha	tona	ha	tona	ha	tona
Agroduhan d.o.o. Slatina	850	1.811	836	1.579	749	1.489	761	1.626	707	1.485	632	1.513	89,4	101,9
Hrvatski duhani d.d. Virovitica	3.583	7.397	3.175	7.138	2.238	4.563	2.287	4.399	2.305	4.433	2.716	5.833	117,8	131,6
UKUPNO :	4.433	9.208	4.011	8.717	2.987	6.052	3.048	6.025	3.012	5.918	3.348	7.346	111,2	124,1

Na području Virovitičko –podravске županije nalaze se dvije tvrtke za preradu lista duhana (Hrvatski duhani d.d. i Agroduhan d.o.o. Slatina).

Hrvatski duhani d.d., kao nositelj proizvodnje duhana, registrirani su za uzgoj i obradu lista duhana te s kooperantima svake godine ugovaraju proizvodnju i otkup. Otkup duhana organiziran je u trima otkupnim centrima - u Virovitici, Kutjevu i Pitomači, a proces obrade duhana stacioniran je u Poslovnom centru u Virovitici.

U Virovitičko-podravskoj županiji proizvodi se 84% ukupne Hrvatske proizvodnje duhana., dok se oko 300 poljoprivrednih gospodarstava bavi proizvodnjom duhana na površini od otprilike 2.376 ha.

Dva proizvodna pogona za preradu (Hrvatski duhani d.o.o. Virovitica i Agroduhan d.o.o Slatina) zapošljavaju 200-tinjak ljudi.

Duhanska proizvodnja, kao i druge kulture (proizvodnja povrća, voća i dr.) tradicionalno generira i daje pozitivne efekte u obiteljskim gospodarstvima-kooperantima, na području VPŽ i RH. Brojne su prednosti koje kooperantima pružaju organizatori proizvodnje, ugovarajući proizvodne površine i količine, nabavljanje sadno materijala, zaštitnih sredstava, stručno praćenje proizvodnje, osiguran plasman proizvoda – otkup proizvedenih količina, pravovremena isplata proizvedenih i predanih količina.

Duhan je tražena roba, kako na europskom, tako i na svjetskom tržištu jer se sama Europa suočava s manjkom duhana, budući da 50 posto potreba pokriva uvozom iz trećih zemalja. Potražnja za duhanom i dalje je velika u arapskim zemljama, te itekako smatramo da ima osnova za poboljšanje organizacije u sustavu kojim će se omogućiti opstanak te grane u kojoj Hrvatska ima dugu tradiciju.

5.14 Šumarstvo

Ukupna površina šuma i šumskih zemljišta u RH iznosi 2 759 039 ha, što čini 49,3% kopnene površine države. Od toga je 2 097 318 ha u vlasništvu RH, dok je 661 721 ha u vlasništvu privatnih šumoposjednika. Glavnom šuma u vlasništvu države gospodari javni šumoposjednik Hrvatske šume d.o.o. (2 024 461 ha).

Osnovna podjela šuma i šumskog zemljišta obuhvaća sljedeće kategorije:

- Obraslo šumsko zemljište, s površinom 2 492 676 ha, što je 90% ukupne površine šuma i šumskog zemljišta, odnosno, 44,5% kopnene površine Republike Hrvatske, što je ujedno i šumovitost
- Neobraslo proizvodno šumsko zemljište, s površinom 199 147 ha, što je 7% ukupne površine šuma i šumskog zemljišta, odnosno, 3,6% kopnene površine Republike Hrvatske



c) Neobraslo neproizvodno šumsko zemljište, s površinom 24 956 ha, što je 1% ukupne površine šuma i šumskog zemljišta, odnosno, 0,4% kopnene površine Republike Hrvatske

d) Neplodno šumsko zemljište, s površinom 42 260 ha, što je 2% ukupne površine šuma i šumskog zemljišta, odnosno, 0,8% kopnene površine Republike Hrvatske.

Šume u Virovitičko-podravskoj županiji su temelj razvitka drvne industrije, ali isto takvu ulogu mogu imati i u razvitku turističke i lovne privrede.

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore Županijske komore Virovitica u Županiji su značajne površine pod šumama, odnosno 50.673 ha, pretežito su državno vlasništvo.



6. ZAKLJUČAK

Ovo izvješće ima informativni i statistički karakter koji ukazuje na neke od osnovnih kretanja u gospodarstvu te sam položaj Virovitičko-podravške županije unutar Republike Hrvatske kao i u odnosu na druge županije, a temelji se na dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku, FINE, središnjih državnih tijela, državnih agencija, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore, upravnih tijela županije kao i podataka ostalih institucija.

Poduzetnici Virovitičko-podravške županije su u 2021. godini iskazali neto dobit u iznosu od 312,2 milijuna kuna što je za 328,4% više od neto dobiti u 2020. godini (72,8 milijuna kuna). Ostvarena je dobit razdoblja u iznosu od 399,0 milijuna kuna koja je veća za 48,7% u odnosu na prethodnu godinu te je iskazan gubitak razdoblja u iznosu od 86,8 milijuna kuna koji je bio za 55,6% manji u odnosu na prethodnu godinu.

Prema financijskim rezultatima poslovanja u 2021. godini, gledano po veličini, sve skupine poduzetnika ostvarile su pozitivan konsolidirani financijski rezultat – neto dobit. Mikro poduzetnici ostvarili su dobit razdoblja u iznosu od 89,4 milijuna kuna, mali poduzetnici iskazali su dobit razdoblja u iznosu od 116,8 milijuna kuna. Najveća dobit razdoblja je ostvarena kod srednje velikih poduzetnika u iznosu od 189,2 milijuna kuna. Veliki poduzetnici iskazali su neto dobitak u iznosu od 3,5 milijuna kuna. Mikro i mali poduzetnici u ukupnim rezultatima poslovanja poduzetnika županije u 2021. godini imali su sljedeće udjele (ukupno): 98,3% udjela u broju svih poduzetnika, 71,8% u broju zaposlenih, 61,9% udjela u ukupnim prihodima, 63,5% udjela u ukupnim rashodima, 51,7% udjela u dobiti razdoblja, 99,0% udjela u gubitku razdoblja, 39,5% u izvozu te 54,0% u uvozu. Srednje veliki i veliki poduzetnici u ukupnim rezultatima poslovanja poduzetnika županije u 2021. godini pokazuju sljedeće udjele: 1,7% udjela u broju svih poduzetnika, 28,2% udjela u broju zaposlenih uz ostvarenje 38,1% ukupnih prihoda, 48,3% ukupnih rashoda, 48,3% dobiti razdoblja, 1,0% gubitka razdoblja, 34,4% izvoza te 46,0% uvoza.

Poduzetnici u privatnom, zadružnom i mješovitom vlasništvu su ostvarili pozitivan financijski rezultat – neto dobit, a samo poduzetnici u državnom vlasništvu su iskazali neto gubitak. Najveću dobit ostvarili su poduzetnici u području privatnog vlasništva (ukupno 297,8 milijuna kuna), a tome su pridonijela društva PP ORAHOVICA d.o.o. (32,1 milijun kuna), BRANA d.o.o. (26,7 milijuna kuna), RADLOVAC d.o.o. (26,1 milijun kuna) te DIBA d.o.o. (20,3 milijuna kuna).

Financijski rezultati poslovanja poduzetnika Virovitičko-podravške županije prema područjima djelatnosti i ostvarenoj dobiti razdoblja pokazuju značajnu ulogu poduzetnika prerađivačke industrije, poljoprivrede, šumarstva i ribarstva te trgovine na veliko i malo. Najveći broj poduzetnika bio je u djelatnosti trgovine (279 poduzetnika), a najveći broj zaposlenih (4.374) koji su ujedno ostvarili i najveće ukupne prihode od svih djelatnosti (gotovo 2,0 milijardi kuna) bio je u prerađivačkoj industriji. Najveću neto dobit ostvarili su poduzetnici u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (87,1 milijun kuna), a najveći neto gubitak poduzetnici u djelatnosti prerađivačka industrija (31,5 milijuna kuna).

Promatrano na pojedinačnoj razini, najveću dobit razdoblja u Virovitičko-podravskoj županiji imao je srednje veliki poduzetnik u privatnom vlasništvu nakon pretvorbe, PP ORAHOVICA d.o.o. koji je zapošljavao 242 djelatnika i ostvario ukupan prihod od 272,2 milijuna kuna (4,8% ukupno ostvarenog prihoda Virovitičko-podravške županije) i dobit razdoblja u iznosu od 32,2 milijuna kuna (8,1% dobiti razdoblja Virovitičko-podravške županije).



Na području Virovitičko-podravске županije povećana je ekonomičnost poslovanja, rentabilnost prometa, rentabilnost ukupne imovine i rentabilnost vlastitog kapitala. Povećana je i produktivnost rada po zaposlenom mjerena odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih te produktivnost rada po zaposlenom mjerena odnosom poslovnih prihoda i broja zaposlenih, a povećana je i produktivnost rada po zaposlenom mjerena odnosom neto dobiti i broja zaposlenih.

Županija ima i niz pozitivnih primjera koje ukazuju na dobar smjer ukupnog društvenog razvoja kao što je korištenje sredstava fondova EU u projektima koji su primjer dobre prakse na razini čitave Hrvatske gdje je u samom vrhu hrvatskih županija.

Nadalje, pomaci su prisutni i u povećanju zaposlenosti i zapošljavanja odnosno smanjenju nezaposlenosti kao i porast plaća.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u razdoblju od 2016. godine do 2022. godine Virovitičko-podravska županija bilježi stalan pad broja nezaposlenih osoba. Možemo vidjeti da je u Evidenciji nezaposlenih osoba 2016. godine prosječno bilo 8.146 nezaposlenih osoba dok je to u 2022. godini do mjeseca studenog prosječno 3.851 nezaposlene osoba.

Također, ohrabrujući podatak koji možemo pročitati je da u 2022. godini sustižemo do sada najbolju 2019. godinu prije COVID-a i dodatno smanjujemo nezaposlenost u prosjeku za 11% u 2022. godini u odnosu na 2019. godinu, konkretno smanjujemo nezaposlenost za 481 osoba.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u razdoblju od 2016. godine do 30.11.2022. godine Virovitičko-podravska županija bilježi stalan rast broja zaposlenih osoba. Od 2016. do 30.11.2022. godine na području Virovitičko-podravске županije broj zaposlenih povećao za 2.401 zaposlenu osobu. Kako smo i napomenuli u prethodnom zaključku vidljiv je rast zaposlenih u 2022. godini u odnosu na najbolju 2019. godinu prije COVID-a za 1.054 novo zaposlenih osoba što je rast za 3% u odnosu na 2019. godinu. Gospodarstvo Virovitičko – podravске županije je otporno i možemo konstatirati kako su većina poduzetnika zadržali postojeći broj zaposlenih osoba uz dodatno zapošljavanje i proširivanje poslovanja unatoč COVID krizi i ratu u Ukrajini.

Prema izvješću Državnog zavoda za statistiku (bilten – zaposlenost i plaće pregled po županijama) prosječna mjesečna neto plaća u Virovitičko – podravskoj županiji u 2015. godini iznosila je 4.667,00 kuna po glavi stanovnika. Prosječna mjesečna neto plaća u rujnu 2022. godini je 6.599,00 kuna što je rast u odnosu na 2015. godinu za 41%. Možemo vidjeti da je rast prosječne mjesečne neto plaće jedan od najvećih u Republici Hrvatskoj te je rast veći za 7% u odnosu na prosjek Republike Hrvatske. Također, možemo vidjeti kako prosječna mjesečna neto plaća raste brže u odnosu na 14. drugih županija na području RH te da ima jednak prosječan rast od 41% kao i Požeško-slavonska županija.

Prema izvješću Državnog zavoda za statistiku (bilten – zaposlenost i plaće pregled po županijama) prosječna mjesečna bruto plaća u Virovitičko – podravskoj županiji u 2015. godini iznosila je 6.291,00 kuna po glavi stanovnika. Prosječna mjesečna bruto plaća u rujnu 2022. godini je 8.611,00 kuna što je rast u odnosu na 2015. godinu za 37%. Možemo vidjeti da je rast prosječne mjesečne bruto plaće jedan od najvećih u Republici Hrvatskoj te je rast veći za 8% u odnosu na prosjek Republike Hrvatske. Također, možemo vidjeti kako prosječna mjesečna bruto plaća raste brže u odnosu na 16. drugih županija na području RH te da ima jednak prosječan rast od 37% kao i Karlovačka županija.

Bruto domaći proizvod je mjera vrijednosti proizvodnje roba i usluga u pojedinoj zemlji ili regiji tijekom jedne godine. Stoga što je vrijednost BDP-a veća, radi se o gospodarski snažnijem području, a stvarne vrijednosti BDP-a pokazuju velike razlike među ekonomskim grupacijama, zemljama ili regijama.



Veličina BDP-a prikazuje gospodarsku snagu pojedinih zemalja ili regija, ali je taj BDP potrebno staviti u odnos s brojem stanovnika.

Vidljivo je da je BDP u 2019. godini porastao za 14.931 kuna po glavi stanovnika u odnosu na 2015. godinu što je porast za 34,40%. Možemo konstatirati kako BDP u Virovitičko – podravskoj županiji ima bržu i stabilniju tendenciju rasta od 17 drugih županija na području RH te možemo očekivati kako će u narednim godinama BDP Virovitičko - podravske županije po glavi stanovnika premašiti vrijednost 3 na području RH koje su u ovom trenutku ispred Virovitičko – podravske županije po pitanju vrijednosti BDP-a po glavi stanovnika.

Nesumnjivo u tom smjeru se ide i za boljom prometnom povezanosti kroz projekt izgradnje brze ceste Bjelovar – Virovitica – Mađarska, kao svakako najvažniji razvojni projekt koji će omogućiti kvalitetnu prometnu povezanost Virovitičko-podravске županije sa Zagrebom i razvijenim dijelovima Hrvatske, no ništa maje nisu značajni i ostali projekti koji će biti definirani Planom razvoja Virovitičko-podravске županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine čija je izrada u tijeku.

Na području Virovitičko-podravске županije u 2021. godini udio obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava iznosi visokih 95,62% u ukupnom broju subjekata u djelatnosti poljoprivrede.

Pozitivan trend pokazuje rast broja mladih poljoprivrednika, no istovremeno pada broj poljoprivrednika u svim kategorijama u dobi od 41 do 60 godina.

Dobna struktura poljoprivrednika u 2021. godine pokazuje da je najveći broj poljoprivrednika u dobi od 65 godina, a najmanji u dobi od 41-45 godina.

Udio mladih poljoprivrednika, odnosno poljoprivrednika u dobi do 41 godinu je 21%.

Udio poljoprivrednika u najpovoljnijim, zrelim, radnim godinama (od 40 do 55 godina) je 28,7%, što je relativno dobra struktura, jer zajedno s mladim poljoprivrednicima čini gotovo 50% ukupnog broja poljoprivrednika Županije.

Iz evidencije poljoprivrednih površina Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju je vidljivo da su najznačajnije površine pod žitaricama 62,07%, sojom 15,93% i uljaricama 10,76%...

Moguće je uočiti vrlo visok udio koji Županija ima u Hrvatskoj u zasijanim površinama namijenjenim proizvodnji duhana te kamilice. Vodeći smo u Republici Hrvatskoj po uzgoju ljekovitog bilja (preko 65% od ukupne proizvodnje u Republici Hrvatskoj), duhana (84% od ukupne proizvodnje u Republici Hrvatskoj), te drugi u Republici Hrvatskoj po broju pčelinjih zajednica (32816 pčelinje zajednice).

Vidljiv je trend porasta površina pod trajnim nasadima. U 2022. godini prijavljeno je više od 500 ha površina u voćarskoj proizvodnji u odnosu na 2021. godinu.

Najviše površina je pod lijeskama (1.356,87 ha), slijede orasi (405,03 ha), jabuke (151,62 ha), šljive (113,86 ha) i breskve (50,42 ha). Na području Virovitičko – podravske županije u 2022. godini prema podacima APPRRR, Zahtjevi za izravna plaćanja po proizvodnoj površini, na površini od 369,52 ha uzgaja se Plemenita vinova loza.

U Virovitičko-podravskoj županiji je značajna zastupljenost proizvodnje povrća. Izvjesno je da povrtlarstvo zauzima značajno mjesto u Županiji. Njezin zapadni dio naročito je poznat po proizvodnji paprike koja se proizvodi na 275,66 ha što čini 22,02 % ukupnih površina pod povrćem.



Usprkos korona krizi i ratu u Ukrajini, pred Virovitičko-podravskom županijom su i dalje veliki izazovi, koji će se uspjeti savladati kao i do sada, jer županija raspolaže velikim gospodarskim potencijalima (poljoprivredno zemljište, ljudski potencijal, prometni položaj...) koje treba usmjeriti u projekte od kojih će svi imati koristi – i država i regionalna i lokalna zajednica, poljoprivrednik i poduzetnik.

Svakako je i dalje plan stvarati povoljno poduzetničko okruženje, još bolje uvjete za konkurentnost te privlačiti domaće i inozemne investitore, a sve u svrhu boljeg gospodarskog napretka županije.

UPRAVNI ODJEL ZA GOSPODARSTVO I POLJOPRIVREDU

PROČELNIK

Bojan Mijok, mag.oec.

